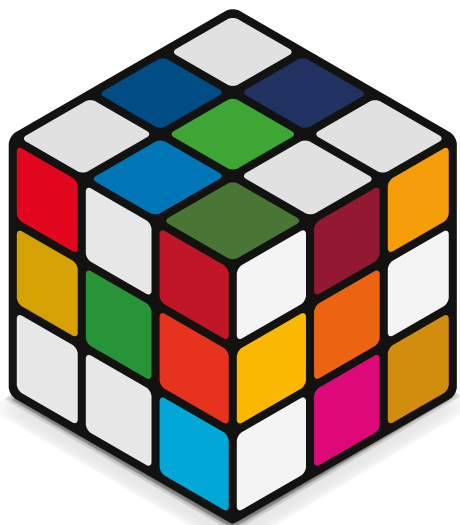
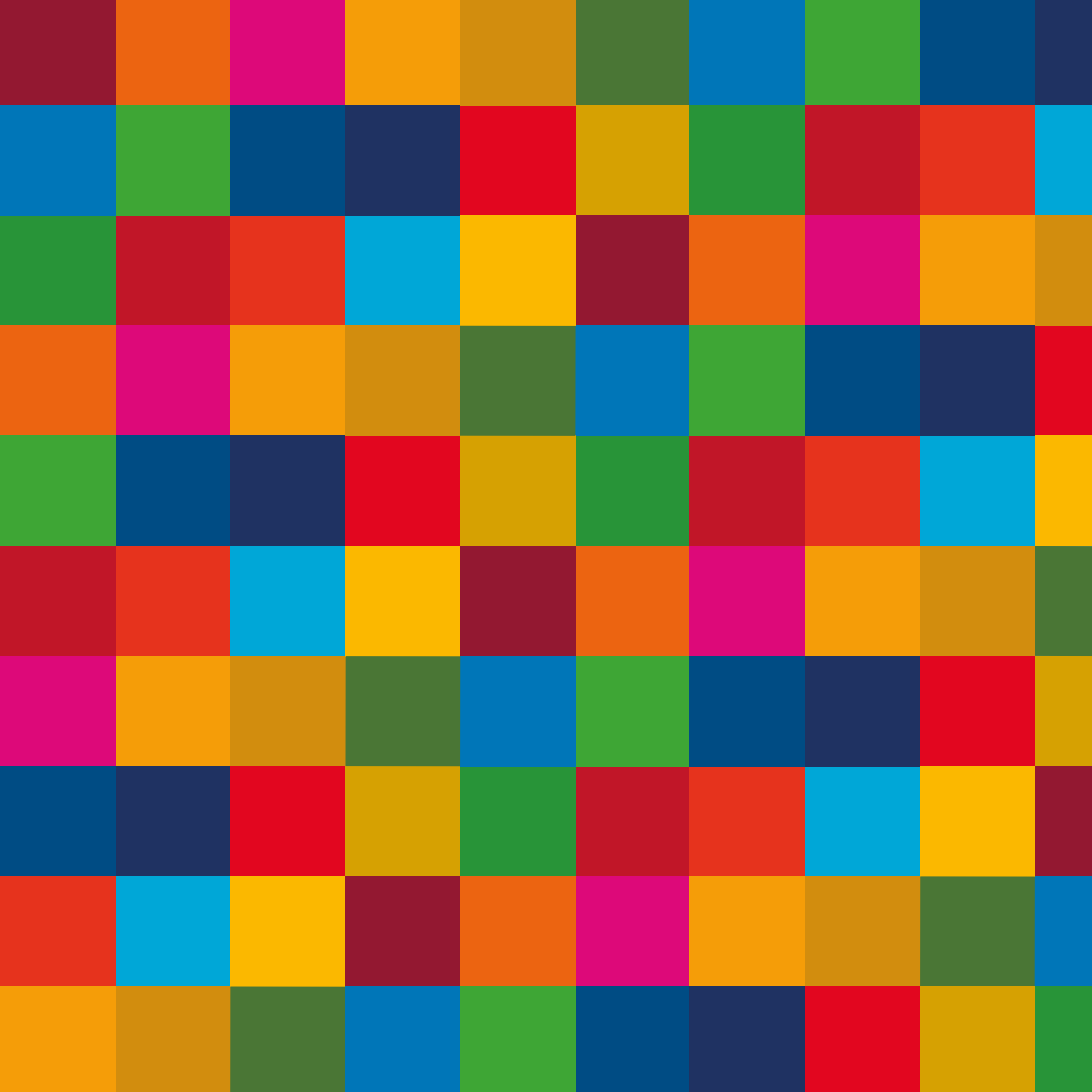
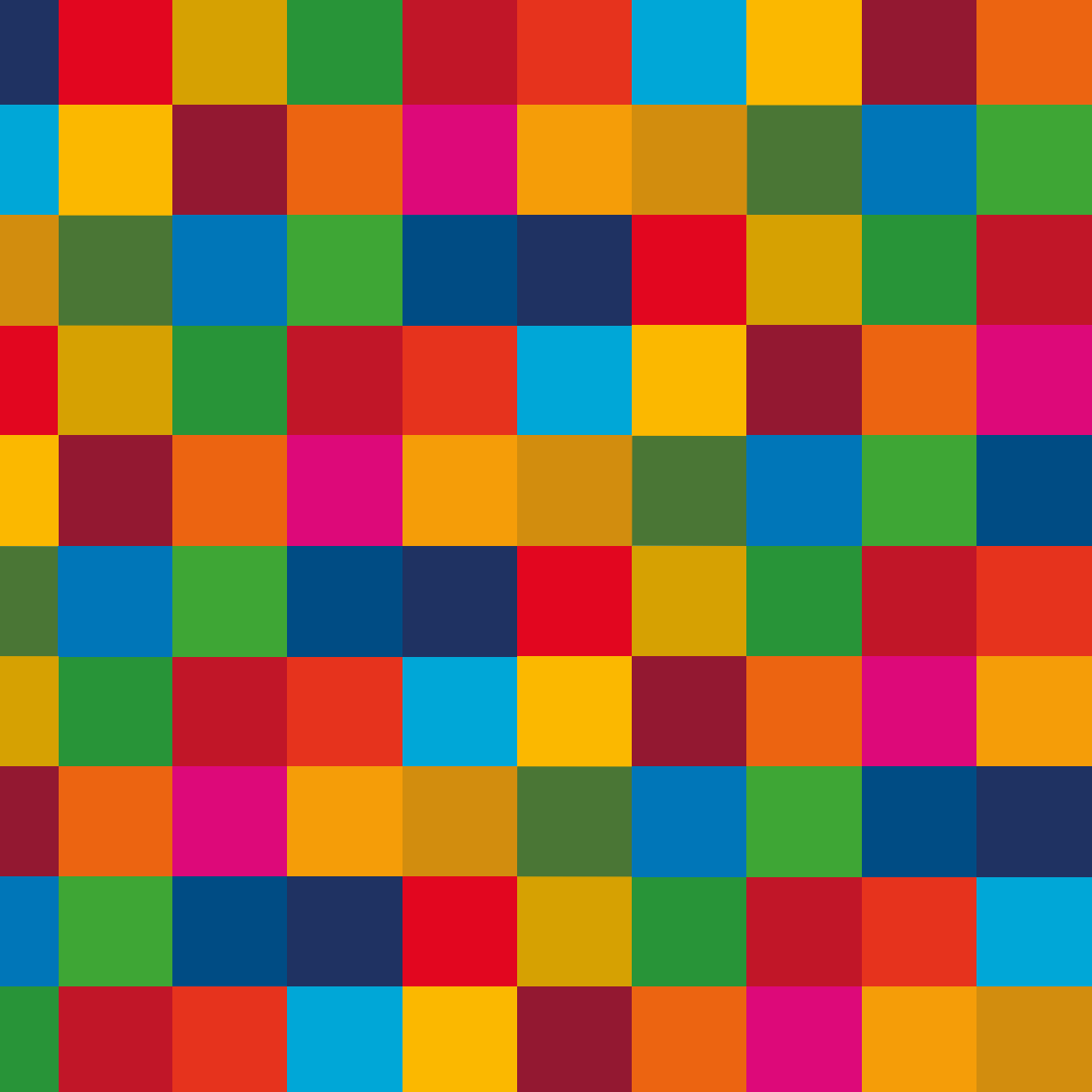

ODS
DIPUTADA
2MILVINT

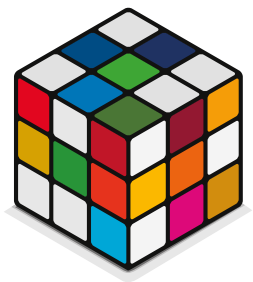

OBJECTIUS
DE DESENVOLUPAMENT
SOSTENIBLE
DE LES FALLES

DIPUTADA'20

Trencaclosques ODS,
trencaclosques d'adults,
trencaclosques fallers,
trencaclosques d'interessos,
trencaclosques possible?

Llibertat, igualtat, sostenibilitat, temes molt seriosos que enguany conviuen al nostre voltant.

Són valors, il·lusions, utopies, somnis... Són moltes coses per a cada un de nosaltres, sense la necessitat de coincidir ni entendre'ls de la mateixa manera.

Res m'agradaria més que transmetre i contagiar grapat d'ells i que des de les meues pàgines, que són el meu cor, arriben al teu i ho gaudim junts, cadascú a la nostra manera.

Els meus amics llibreters m'han dit que us conte que a les meues fulles aneu a trobar dasset objectius de desenvolupament sostenible per al món de les falles. Però que això és només una proposta, el que realment volen, és que es parle d'ells perquè isquen des de les mateixes falles i entitats relacionades amb elles uns objectius per a fer les falles sostenibles i immortals a l'hora. Pensen que és un bon exercici fixar uns objectius revisables periòdicament com el calendari 2030 de l'ONU per a marcar el camí cap a una festa sempre nova però sempre la mateixa, sempre innovadora però sempre arrelada en el que és tradicional, en definitiva unes falles cada volta millors.

He començat molt seriós, i ara, com continuaré?

Continuaré com soc, em despulla de nou perquè recordes que soc el teu llibert, el que ara tens a les mans. Un llibret ple d'emocions, d'experiències, un llibret agraït que no s'oblida de totes les persones que m'agafen, m'acaricien, em col·leccionen, fins i tot m'oloren i si ja em llegeixen, m'aborrone, al·lucinant.

Un any més, moltes gràcies.

Amics, amigues, gràcies per cuidar-me i per voler-me, per ensenyar-me, per fer-me riure i plorar, per sentir-me. I a tu Rafa, gràcies per formar part de mi i cuidar-me sempre.

Recordeu que hui més que mai us desitge llibertat, igualtat i sostenibilitat, nostra pròpia i particular "Revolució Fallera".

1 AFAVORIR
LA CREATIVITAT
COL·LECTIVA

2 POTENCIAR LA
GASTRONOMIA
VALENCIANA

3 PROMOCIÓ
DE LA VIDA
SALUDABLE

7 IMPULSAR LES ARTS
ESCÈNIQUES I LA
MÚSICA EN DIRECTE

8 POTENCIAR
EL COMERÇ DE
PROXIMITAT I LES
ENTITATS LOCALS

9 PROMOUR
LA INNOVACIÓ

13 CURA DEL MEDI
AMBIENT I GESTIÓ
RESPONSABLE
DELS RESIDUS

14 FOMENTAR ELS
ESPECTACLES
PIROTÈCNICS
SEGURS I
RESPONSABLES

15 DIGNIFICAR
LA FIGURA
DE L'ARTISTA
FALLER

4 EDUCACIÓ
EN VALORS

5 AFAVORIR LA
INCLUSIÓ I LA
IGUALTAT DE GÈNERE

6 RESPECTE I
PROMOCIÓ DELS
COSTUMS LOCALS

10 PROMOCIÓ
DEL VALENCIÀ

11 RESPECTE
AL VEÏNAT

12 COMPROMÍS AMB
EL TREBALL
DECENT I DE
QUALITAT

16 SOLIDARITAT

17 POTENCIAR LA
LITERATURA
FESTIVA

 OBJECTIUS
DE DESENVOLUPAMENT
SOSTENIBLE
DE LES FALLES

EDITA: Falla Sant Vicent de Paül Diputada Clara Campoamor

EQUIP DE LLIBRET: Espai obert espai creatiu

DISSENY: Rafa Vilches

COL·LABORADORS: Susana Barres, Javier Fonfria de la Torre, Oncle Granero, Maria José Faus, Eva Torrent, Mara Mateixa, Domingo Vázquez Oron, Juan Carlos Barres, Pepa Barres, Jose Antonio Redolat Contreras, Vicent Marzà, Associació LAMBDA, Javier Facila, Marta Salinas, Anna Anònima, Carlos Galiana, Giovanni Nardin, Toni Sánchez "Panxo" (ZOO POSE), Pilar Soriano, Ana Ferrús, Carles Gago, Aurora Crespo, Anna Ruiz, Juanfe Sanahuja, Gil Manuel Hernández, Laura Ballester, Maribel Pedregosa, Amparo Cuñat

DEPOSITO LEGAL: V-259-2016

www.llibretdiputada.es

odsfalles.llibretdiputada.es

El present llibre ha participat en la convocatòria dels premis de la Generalitat per a la promoció de l'ús del valencià.

Este llibret participa en els Premis de les Lletres Falleres.
www.lletresfalleres.info | www.facebook.com/lletresfalleres
twitter.com/lletresfalleres | [gplus.to/LletresFalleres](https://plus.to/LletresFalleres)

Tu també pots col·laborar. Adhereix-te!

Afavorir la creativitat col·lectiva · 15	President · 139
Potenciar la gastronomia valenciana · 27	Junta directiva · 140
Promoció de la vida saludable · 33	Comissió Major · 141
Educació en valors · 41	Fallera Major · 145
Afavorir la inclusió i la igualtat de gènere · 47	Falla Gran · 149
Respecte i promocio dels costums locals · 53	President infantil · 153
Impulsar les arts escèniques i la música en directe · 65	Junta directiva infantil · 155
Potenciar el comerç de proximitat i les entitats locals · 71	Comissió Infantil · 155
Promoure la innovació · 77	Natalicis · 157
Promoció del valencià · 85	Fallera Major Infantil · 163
Respecte al veïnat · 91	Premis · 166
Compromís amb el treball decent i de qualitat · 97	Recompenses · 167
Cura amb el medi ambient i gestió responsable dels residus · 103	Setmana Fallera · 168
Fomentar els espectacles pirotècnics segurs i responsables · 109	Records · 170
Dignificar la figura de l'artista faller · 117	Anunciants · 182
Solidaritat · 125	
Potenciar la literatura festiva · 133	

1 AFAVORIR LA CREATIVITAT COL·LECTIVA

Laura Ballester Beneyto, nascuda a València. Periodista al diari Levante-EMV i autora del llibre "Lluitant contra l'oblit. El llarg trajecte de les víctimes del metro" (Sembra Llibres), premi de la crítica literària en la modalitat d'assaig de l'Associació valenciana d'escriptors i crítics literaria i coautora junt amb Cristina Duran i Miguel Àngel Giner Bou de la novel·la gràfica "El dia 3" que ha rebut el premi nacional de còmic 2019.

Laura Ballester i Beneyto*Periodista al diari Levante-EMV*

Imagina un món.

Imagina un món sense fronteres.

Imagina un món sense fronteres físiques o mentals on totes les persones són iguals.

Imagina un món sense fronteres on totes les persones són iguals, sense cap discriminació per raons de sexe, identitat sexual, capacitat adquisitiva o diversitats funcionals.

Imagina de nou un món.

Imagina un món on no et tingues que jugar la vida per millorar les teues condicions de vida.

Imagina un món on no et tingues que jugar la vida per millorar les teues condicions de vida, ni et marginen quan arribes a un país distint pel teu color de pell, per parlar un idioma distint o ser, simplement, diferent.

Segueix imaginant un altre món.

Imagina un món on la natura es respecta.

Imagina un món on la natura es respecta i no hi ha incendis provocats.

Imagina un món on la natura es respecta, no hi ha incendis provocats ni els recursos naturals arriben a exhaurir-se perquè l'esser humà no els explota per damunt les seues possibilitats i les persones estimen i respecten la mare terra.

Imagina a més a més un altre món.

Imagina un món on cada treball obté un salari digne.

Imagina un món on cada treball obté un salari digne i es respecten els drets laborals aconseguits després de dècades de lluita obrera i sindical.

Imagina un món on cada treball obté un salari digne i es respecten els drets laborals aconseguits després de dècades de lluita obrera i sindical i on la feina no ocupa tota la teua vida, sense temps per a tu, la teua família i els teus amics.

No pares de seguir imaginant un altre món.

Imagina un món sense residus.

Imagina un món sense residus, amb deixalles que es reutilitzen i es reciclen.

Imagina un món sense residus, amb deixalles que es reutilitzen i es reciclen i on res es desaprofita. On les cases s'integren al paisatge i la indústria és eficient i no contaminant.

Imagina un món... Imagina'l...

Perquè... Quan vam deixar les persones d'imaginar?

A més pel que fa a la creativitat col·lectiva este humil llibret creu que en Diputada se sol generar de manera espontània, com a exemple en tenim els microrelats que fallers, falleres, amics i amigues han preparat per a mi.

Com tots els dies vaig començar a llegir el periòdic i, de sobte, em va cridar l'atenció el titular: "Ja no caldrà utilitzar diners". I, molt intrigada, vaig continuar llegint: "Ara pagarem i cobrarem d'una altra manera". Mentre jo llegia em venia al cap una pel·lícula en la qual es conseguïen les coses pagant amb temps, però no, no es referia a això... I seguia: "El nostre treball es pagarà d'una forma revolucionària, per a que tots visquem en pau. La remuneració d'ara en davant serà en coses com alegria, il·lusió, llibertat...". Ja no esturiàiem buscant eixides laborals pràctiques, ni treballàiem a on ens paguaren més encara que no ens fera feliços. Cap d'això serà mai més una condició.

I ara... no penses, simplement sent i queda't amb aquesta sensació.

Mara Mateixa

Són les falles sostenibles?

L'any passat les falles van començar un camí cap a la sostenibilitat amb el projecte "Per unes falles sostenibles" seguint els passos de Nacions Unides que l'any 2000 va llançar els objectius de desenvolupament sostenible, més coneguts com ODS. Inicialment eren 8 a aconseguir en 2015 que s'han transformat en 17 per a l'any 2030. Però ¿sabem que és la sostenibilitat? Per la R.A.E sostenible és que es pot mantenir durant molt de temps sense esgotar els recursos o causar greu dany a l'entorn.

Llegint els compromisos del projecte semblen centrar-se en la definició de la Real Acadèmia i està molt bé encara que m'agradaria trobar majors compromisos amb unes falles més populars, obertes i inclusives, la igualtat de gènere i l'apoderament de la dona, el treball digne dels artistes o la defensa de la nostra cultura i tradicions del cap i casal. Centrar-nos en allò més humà i no en el material, en el que som i no en el que tenim, mirar-nos als ulls, ajudar-nos perquè si, col·laborar, compartir i gaudir. Com deia el senyor Galeano, molta gent xicoteta en llocs xicotets, fent coses xicotetes poden canviar el món.

Juan Carlos Barres

En aquest món actual en el que falten somriures, el paper lúdic-festiu de les Falles és molt important. Per aquest motiu, em ve al cap una frase emotiva del gran escriptor valencià V.A. Estellés. "Perquè hi haurà un dia que no podrem més i, llavors, ho podrem TOT". Paraules com LLIBRETTAT, IGUALTAT i SOSTENIBILITAT marquen, enguany, la vostra agenda fallera. Són paraules que estan en boca de tots i, per tant, teniu la responsabilitat de que el seu ús no es banalitze. Encara així, no tinc cap dubte de que podreu dur a terme la vostra Revolució Fallera.

Com antic faller i veí, vos anime a fer-la realitat. Ànim família fallera!

Javier Fonfría de la Torre

Des-de el remat del monument contemple la nostra terra. Rius de dones valencianes ram en braç avancen altaneres cap a la seua mareta vestides en espolins, sedes i flors que del taller amaneixen i que mans de modistes perfectes puntades cusen. Torrentins i saragüells al home engalanen junt a calçes, lligacames i espartanyes de careta. Turistes ansiosos devoren xurros banyats en xocolate. Masclets plens de pólvora penjen de les cordes que els voràn caure i esclatar fent tremolar carrers i cristalls mentre bocabadats forasters i valencians contemplen i escolten la melodia creada. Carcasses grandioses il·luminen el firmament que lluiç de colors i formes impossibles. Bandes de música vingudes de tot arreu passejen partitures e instruments que en notes blanques y negres dansen al ritme del pentagrama.

Soroll, perfum embriagador i color omplin cada racó.

Soc un monument efímer, fet de fusta i suro. Soc un monument que espera que arribe el dia de Sant Josep per a que el foc i la flama el envolten i el devoren i de la cendra que queda comence una nova falla.

Eva Torrent

Diuen que quan comença el dia, justament al llindar on la llum apareix esborrant les ombres de la nit, arriba el moment on la llibertat es total, on els somnis son mes reials, on sentim mes fort i mes dolç. A aquest moment jo mire el teu rostre, i el teu somriure plaent, em recorda que som lliures per gaudir del que queda de dia i comence a somriure en tu i deixe de somniar per donar-me compte que eres real i que encara que arribe el dia continuaràs sent el meu millor somni.

María José López Faus

Des del cel

Hi ha un trosset de llibertat per a cada u, tan sols és qüestió de descobrir on es troba el teu.

Sempre he pensat que volar ens feia lliures, però al tornar a casa, assegut en l'avió, quan comence a reconèixer en l'horitzó el lloc que em va vore nèixer, comence a sentir-me millor, un poc més lliure.

Continue observant el meu trosset de cel a través de la finestra mentres pense, com un lloc que em pareix tan grandíós, pot vore's tan xicotet des d'ací, que tornar a la meua terra és com tornar a viure, com tornar per a ser jo de nou, tornar per a disfrutar dels costums que em van fer créixer, com a persona, sabent que la música, la llum, l'olor de pólvora, el colorit i l'ambient en cada racó d'esta ciutat, em fa sentir més lliure.

Des del cel, en perspectiva, disfrute del meu trosset de llibertat.

Domingo Vázquez Orón

Contradiccions

Al llarg del temps, les persones hem tingut la necessitat de sentir-nos d'algun lloc per a estar completes. Jo, des de sempre, he vist aquesta elecció una mica ximple i que solament provoca conflictes i diferències entre els uns i els altres, per això, sempre he defensat la idea que jo soc ciutadana del món i ja.

Però no t'enganyes, xiqueta, no és veritat. Potser no sents un amor especial per una bandera, però sí per la paella de la teua mare. Potser no plores o t'emociones en escoltar un himne, però sí que se't posa la pell de gallina quan ix un dia de sol i fa olor de falles. Potser no t'agrada seguir al peu de la lletra els protocols falleriles, però arriba el 14 de març i que ningú et lleve el teu lloc a la persiana.

Amparo Cuñat del Olmo

Eixa sensació!

Tancar els ulls i sentir com t'envolta, com t'ompli els pulmons, com et transporta...i sobre tot i sense poder evitar-ho, plena el cor i l'ànima, milers de cors bateguen al mateix ritme i milers d'animes es plenen totes a la mateixa vegada.

I sense voler ja estem embruixats, units, i no es pot pensar en altra cosa que envoltarte del fum blanc de la pólvora mentres tremolem al ritme del terratremor...això es una emoció difícil de contar, que només es pot sentir. I una vegada que ho sents...ja estás encisat.

Maribel Pedregosa i Moreno

A l'alba el meu botxí s'acosta a mi i em mira fixament. Primer m'ha ficat en este lloc fosc, lúgubre i pudent. I ara, comença el seu ritu, el pitjor és que sembla que gaudix, és una cerimònia que està fart de realitzar i la fa amb una parsimònia que a mi em fica la pell de punta, prepara el llaç i comença suaument. Jo, a poc a poc comence a notar la pressió. No vol que m'escape, així que realitza un altre llaç esta vegada apreta fort, molt més fort. Ara per si de cas fa una volta més perquè no es desfaça el nus, i d'una forta estirada el fixa contra mi. Jo ja comence a notar que m'ofegue, comence a sentir que no podré escapar mai d'ací, però no. Després, en arribar la nit, torna a traure'm d'eixe sòrdid forat ell mateix i em deixa en llibertat, fins i tot, agafa els meus dits i els mou perquè puga sentir que soc lliure. Quina sensació tan grata! Per fi torne a ser lliure! Eixa és la llibertat de llevar-se les sabates de damunt després de cada jornada. Tu ets el meu botxí i jo soc el teu peu dret.

Oncle Granero

2 POTENCIAR LA GASTRONOMIA VALENCIANA

Per potenciar la gastronomia valenciana la millor manera que este llibret ha trobat de fer-ho, ha sigut deixant-vos unes receptes de la iaia Pepa. Les podeu afegir a la vostra col·lecció de receptes que vaig publicant any rere any. Pepita és la iaia del nostre president infantil i ha donat de dinar a varies generacions de fallers i falleres de la nostra comissió.

Ingredients

- 250g de magre en tacs
- mitja pota de porc
- un trosset de cansalada
- un os de vedella i un corbet
- 1 colinap
- mig pot de fesols
- 6 tassetes d'arròs
- 1 creïlla gran
- mitja ceba vorejada
- 100g de tomaca triturada
- 1 cullera de pebre roig dolç
- 1 poquet de safrà

Preparació 3 hores

Es posa a coure tota la carn i la colinap tallada a daus

A part es fa un sofregit amb la tomaca la ceba i el pebre roig dolç.

A mitjan cocció s'afegix la creïlla tallada a daus i el sofregit.

Quan falten 20 minuts s'afegix l'arròs

Es calfen els fesols de pot en el microones 1 minut i calents es tiren a l'olla 10 minuts després d'haver tirat l'arròs

Al mateix temps s'afegix la botifarra, però cal tindre en compte que la botifarra se sol desfer pel que es pot ficar dins d'una malla

Tirar també el safrà o sinó colorant perquè l'arròs no isca blanc.

Ingredients

- 3 ous
- 1 got de sucre
- 1 got d'oli
- 1 got de llet
- 3 llimonades
- Pell ratllada de llima
- Farina

Pas 1: es posen tots els ingredients en un llavamans menys la farina i les llimonades i es remou, antigament es feia amb la mà i ara es pot amb una batedora
S'afegix farina a demanda però que no quede ni molt líquida ni molt dura i les llimonades i es torna a remoure

Pas 2: es tira tot a un motlle
El forn hi ha d'estar calent a 180 graus

Pas 3: es fica en el forn uns 20 minuts més o menys i quan estiga doradeta es trau
Important no tocar ni punxar en el moment de la pujada
Esperar que es refrede i llista per a menjar.

3 PROMOCIÓN DE LA VIDA SALUDABLE

Nascut a València José Antonio Redolat Contreras ha sigut olímpic, campió d'Espanya i d'Europa de 1500 metres i és faller de la falla San José de Pignatelli - Dr. Peset Aleixandre des de xicotet. L'any 2012, la Generalitat Valenciana li va entregar la medalla d'or al mèrit esportiu, reconeixent-lo com el millor migfondista valencià de tots els temps.

Quan Juanfe (bon amic des de fa anys), em va demanar que si podia col·laborar escrivint en el llibret de la Falla Sant Vicent de Paül – Diputada Clara Campoamor, i sabent el que representa este llibret per a la falla i des de la meua visió de faller, la veritat que la responsabilitat era gran i no sé si estes línies estaran a l'altura d'esta gran falla i aquest gran llibret.

Us comptaré la meua relació amb el món Faller i l'esport, en este cas l'atletisme/running, que és el que jo he viscut i visc actualment.

La meua relació amb les falles és segurament com la de molts de vosaltres, tota.

Des que vaig nàixer estic apuntat a la meua falla, Sant José de Pignatelli, una agrupació fallera que està en la zona de Benicalap, els meus pares sempre han estat relacionats amb el món Faller, el meu pare ha sigut president durant molts anys, així que a la meua casa s'han viscut les falles intensament, tant és així que els meus germans segueixen en la directiva de la falla i el meu germà és president estos dos últims anys.

He crescut entre sabatilles, samarretes i pantalons d'esport, faixins, vestits de fallera i faller, bandes, monyos, pintes i blussons...

És més, les meues primeres competicions van ser en l'agrupació de falles, on ja destacava i el meu entrenador que em va veure córrer allí, parlà amb els meus pares perquè m'apuntaren al Club d'Atletisme Campanar que és on vaig començar a jugar com un xiquet en això de l'atletisme.

La relació entre l'atletisme i el món de les falles és tal que en la meua època d'atleta d'alt rendiment, els Campionats Internacionals en Pista Coberta, eren sobre els mesos de febrer i Març, i el meu entrenador sabia a principi de temporada que si el Campionat del món o d'Europa coincidia amb el mes de Març, millor ens centràvem eixa temporada en la pista a l'aire lliure que era al mes de juliol o agost. Ell sabia que quan feia olor de pólvora, em descentrava

de l'esportiu i com ell em deia, em posava "el bluson" i no hi havia res a fer en la pista.

L'any que vaig quedar Campió d'Europa de 1500 metres, el campionat era a finals de Febrer i vam estar dubtant si preparar la cita de Bèlgica. Encara pense que quina sort que vàrem decidir preparar-la, perquè ha sigut el meu major èxit esportiu. A més vaig tindre la sort de poder portar la medalla d'or en els dies de Falles a l'Ajuntament de València i gaudir des del balcó de la mascletà al costat de les Falleres Majors de València i les seues corts d'honor.

Els cinc dies de la setmana fallera, són dedicats en exclusiva a la falla, a la diversió i a tots els actes que es realitzen, ho tenia clar com a atleta i ho tinc clar com a entrenador. Eixa passió que em van traslladar els meus pares és la que crec que he traslladat a les meues filles. La meua filla Carla va estar preseleccionada per a la Cort d'Honor de la Fallera Major de València, i això em va agafar en un moment molt intens dirigint a molts atletes, i ella em va demanar "Papà deixa una miqueta de temps per a les meues entrevistes amb el jurat, que m'encantaria estar en la cort de la Fallera Major"

Però si és cert que sempre he tingut a la meua comissió i a moltes persones d'altres comissions donant-me suport, i pendants de les meues carreres, per a mi ha sigut un gran suport perquè, este plus sempre m'ha espentat a aconseguir tot el que fet en la meua carrera esportiva. Sempre estaré molt agraït al món faller.

L'any 2010, quan em vaig retirar com a atleta i començant una nova faceta, la d'entrenador, varem crear un grup de running, l'actual Redolat Team, i com no podia ser d'una altra manera començarem amb els meus amics i companys del meu grup d'entrenament i de la falla Sant Jose de Pignatelli. Sempre dic que l'inici de l'equip va ser la falla, allí ens reuníem i així va començar tot.

Pel camí s'han anat incorporant al Redolat Team corredors fallers de moltes de les comissions de falles de València, perquè en els diferents lliuraments de premis i classificacions falleres que fa la JCF, són moltes falles les que pugen a recollir els premis, però la majoria d'ells en les fotos de les carreres quasi al 100% són amb la samarreta de l'equip, i això no em pot donar

més satisfacció, perquè la relació entre l'equip i el món faller és total.

I una de les coses que més ORGULL m'ompli són els Dipurrunners, fa dos anys més o menys Juanfe em va dir que un dia la seua falla anava a ser la guanyadora en el Circuit de València de Carreres Populars, i enguany l'heu aconseguit ENHORABONA, m'ompli d'orgull que tots estiguen en el Redolat Team. Estic SUPER agraït que una de les millors falles de València contribuïu molt activament a fer visible el nostre equip, l'equip més nombrós de València en el Circuit de Carreres Populars, Mitja Marató de València i Marató de València. GRÀCIES per el vostre gran granet d'arena.

Aquesta és la meua vida, la meua relació entre l'esport i les Falles. On un xiquet d'una Falla d'un barri de València va arribar un dia a anar a uns Jocs Olímpics començant a córrer amb els amics de la seua Falla.

MAI deixeu de fer esport, i contribuir a fer que la comissió continue aportant el seu granet d'arena a l'esport. Falles i esport, és la millor manera de ser feliç.

VISCA LES FALLES, VISCA L'ESPORT

4 EDUCACIÓ EN VALORS

Vicent Marzà i Ibanyez, nascut a Castelló de la Plana en 1983, és mestre en Llengua Estrangera per la Universitat de València, a més, és Màster en Pedagogia Social i Comunitària: Lideratge de la Transformació Socioeducativa per la Universitat Ramón Llull. Ha col·laborat en la redacció de llibres de text de Primària i ha format part en diferents congressos i jornades sobre innovació educativa. De la mateixa manera, ha participat en diverses experiències de treball en xarxa i desenvolupament comunitari i projectes lligats a la innovació social i lluita contra l'exclusió. Des de maig de 2015 és diputat per la circumscripció de Castelló i Conseller d'Educació, Cultura i Esport.

Vicent Marzà i Ibáñez*Conseller d'Educació, Cultura i Esport*

Al llarg de la seua vida, el mestre i pedagog italià Gianni Rodari va inventar moltes estratègies per motivar l'escriptura creativa entre els infants. Una de ben coneguda és el «binomi fantàstic», que consisteix a crear una història a partir de dues paraules triades a l'atzar pels alumnes de l'aula i que, aparentment, no tenen cap vincle entre elles -formatge i bicicleta, posem per cas-. Tanmateix, la fantasia dels infants trenca ràpidament les fronteres racionals i dona pas a les històries més enginyoses i estrafolàries que hom puga imaginar, unint per sempre i positivament dos conceptes aparentment sense cap relació.

Gianni Rodari i el seu binomi fantàstic m'han vingut a la memòria després de conèixer que la vostra falla està dedicada als valors universals: igualtat, sostenibilitat i especialment l'educació... La festa, d'una manera equivocada, s'ha intentat denigrar per una part de la població afirmant que és sinònim d'incivisme. Per això, la vostra iniciativa té molt de valor(s) i, ajudant-vos de la fantasia, esteu creant un projecte que trenca amb eixa visió i mostreu la falla com el que és: un element educatiu i transformador. En una societat cada vegada més interconnectada, tot «educa»; tots i totes tenim una responsabilitat educadora. I la festa valenciana no pot defugir eixa responsabilitat.

És per aquest motiu que la idea de la vostra comissió de «reinterpretar» els *Objectius de Desenvolupament de l'ONU* i aplicar-los a tot allò que envolta la falla *Sant Vicent de Paül-Diputada Clara Campoamor*, em pareix tan necessària, encertada i original. Les falles no han de perdre mai el seu esperit crític i, des de la sàtira i l'humor, han de fer pensar sobre assumptes i

ll ibertat

qüestions que ens afecten quotidianament. La igualtat de gènere cal lluitar-la des de tots els àmbits; de la mateixa manera que els valors o la sostenibilitat s'han de promoure des de totes les instàncies. Una dita valenciana diu: «Tota pedra fa paret». I això és, exactament, el que esteu fent: posar una pedra sobre una altra per construir un pont de solidaritat, sostenibilitat i respecte als drets humans que naix al vostre casal i us connecta amb el món sencer.

És realment encoratjador conèixer iniciatives com la vostra. Indiquen, d'una manera inequívoca, que el món de les falles està compromès amb els millors valors; que l'educació, la solidaritat i el compromís social s'obrin pas entre els fallers i les falleres; que les Falles voleu actuar i ser conegudes com el que sou: una xarxa de complicitats i anhels que no deixa ningú enrere. Estic segur que altres comissions de València i d'arreu prendran nota i seguiran el vostre exemple, enhorabona!

5 AFAVORIR LA INCLUSIÓ I LA IGUALTAT DE GÈNERE

Lambda, col·lectiu de lesbianes, gais, trans i bisexuals és una associació privada sense ànim de lucre que es constitueix el 25 de setembre de 1986 motivada per la situació de discriminació legal i marginació social que pateixen les persones lesbianes, homosexuals, bisexuals i transsexuals. Un dels objectius importants de l'associació és erradicar els actes homòfobs de les nostres festes populars, ajudant a contrarestar la discriminació que encara existeix a les Falles. És per això que ja fa 14 anys que convoca el premi Arcoiris per a valorar el treball d'aquelles falles que, dins de l'enginy i la crítica, visibilitzen la diversitat sexual, familiar i de gènere d'una manera respectuosa.

Això era i no era una xicoteta ciutat a la vora del Mediterrani, filla de la Lluna. Aquella ciutat màgica consagrada a la nit semblava feta amb blocs de marbre i tindre els carrers banyats d'argent. Un riu prim però vanitos se li arremolinava pel flanc nord, intentant cortejar-la. La vida a la ciutat transcorria de forma senzilla enmig d'un clima primaveral. La ciutat estava plena de colors i un esperit arc iris mantenia el cor de la gent ple de goig i pau. La gent podia estimar-se lliurement; ningú no impossava a les persones si havien de ser dones, homes, o altres opcions no binàries; totes i tots podien ser i estimar sense cap prejudici.

Tot semblava perfecte quan, un dia gris, de sobte, sense que ningú s'ho esperava, van aparèixer del no res, de la més immensa foscor, unes bèsties monstruoses. Sempre havien estat allà, amagades al subsòl, fugint de l'alegria; però van aprofitar l'ocasió perfecta per a eixir a la superfície.

Disfressades de ciutadanes i ciutadans van anar embrutant el cor de la resta d'habitants, plentant-los el cap de llavors negres què anul·laven la raó i bloquejaven la vista; els colors ja no tenien cabuda, ara tot era blanc o negre. Les bèsties enfadaven a les persones i tornaven a les unes contra les altres. Ja ningú podia ser i ningú podia estimar lliurement.

Aquella monstruosa guerra vingué de la mà del fred, de fortes pluges què enfosquiren el cel i desbordaven el riu, i de forts vents que sacsejaven fins i tot els edificis més robustos.

Totes les persones de la ciutat, atemorides, demanaren consell a una bruixe, que no era ni home ni dona, elle que tenia tants anys com la ciutat, els va dir que no era la primera volta que les bèsties intentaven destruir la ciutat. Tanmateix, sempre que havien aparegut, la gent havia aconseguit fer-les fora.

Le bruixe digué a la ciutadania que res feia més por a les bèsties que la llum. Així doncs, les ciutadanes decidiren encendre focs a tots els

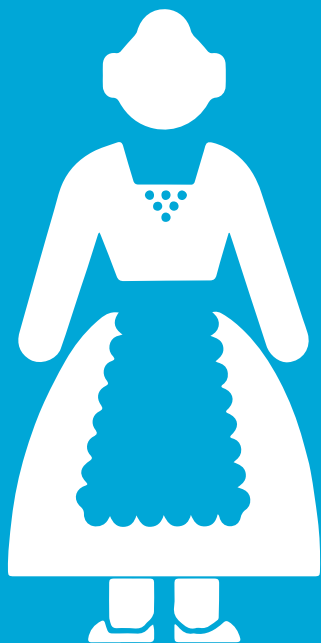

carrers de la ciutat. La ciutat es va plenar novament de llum, de color, d'esperança i va encendre els cors de tota la gent que vivia a la ciutat; la va enfortir i envalentir. Els focs, tenien tanta força que finalment aconseguiren fer fora les bèsties monstruoses.

Des d'aleshores, i per a que mai més ocorreguera res semblant de nou, es va ordenar que tots els anys, el mes de març, s'encengueren grans focs per tots els carrers de la ciutat, focs on cremar les coses roïnes i portaren coses bones per a la gent de bé que vivia a la ciutat.

Aquesta xicoteta història plena de metàfores parla del passat i del present. El futur depén de tu. Quants colors ets capaç de veure? Si tens dubtes o necessites ajuda, pots contactar amb Lambda, col·lectiu LGTB+, per la diversitat sexual, de gènere i familiar (963342191; info@lambdavalència.org; o visitant-nos al C/ República Argentina 22, baix, a València).

6 RESPECTE I PROMOCIÓ DELS COSTUMS LOCALS

Javier Facila De la Esperanza, natural de Burjassot. Psicòleg i membre del grup de danses El Forcat de València. Apassionat de la tradició cultural i festiva.

Javier Facila De la Esperanza*Component de El Forcat Danses (València),
professor de ball de la Falla Sant Vicent de Paül – Diputada Clara Campoamor.*

En estos moments actuals, el món faller s'ha rendit a una nova moda que té un futur desconegut per a la festa: la indumentària *a l'antiga*. Molts fallers i falleres volen intentar paréixer-se el més possible a com vestia el seu besavi i el seu rebesavi.

Vestir-se a l'antiga és una tendència fallera actual que, baix el meu parer, té dues cares: Una part positiva, la qual investiga sobre les nostres formes pròpies (si les hi ha) de vestir. És a dir, conèixer quins són els materials habituals amb els quals els nostres ascendents han realitzat les peces que hui en dia es conserven en museus o en col·leccions privades. També comporta una posada en valor de les nostres formes autòctones de vestir.

Però si podem traure una part negativa, seria la de no conservar la imatge de la indumentària fallera com normalment hem crescut tots veient-la. La imatge de la fallera ha de estar més propera a la imatge de teles de flors de colors amb fils daurats i teles de seda amb tres monyos, que no altres imatges que podem veure actualment. És a dir, el vestit de fallera ha de ser, baix la meua opinió, una manera de vestir tradicional independent de les formes tradicionals populars valencianes. Amb altres paraules, seria recomanable que les falleres vestiren com sempre les hem conegut (sempre respectant la part històrica corresponent a eixa forma de vestir de l'època); que no conèixer-les vestint el vestit que la valenciana vestia quan anava al mercat el segle XVIII.

I, aleshores, ¿per què s'hauria de diferenciar les dues maneres de vestir? ¿Ambdues es podrien considerar tradicionals? Intentaré contestar estes preguntes des del major dels respectes als historiadors de la nostra indumentària. Vull

que quede constància que aquest article és, si no, una mera hipòtesi de com les valencianes falleres començaren a vestir de la manera que coneguem actualment.

Tot i que l'origen del vestit de fallera és bastant incert per a poder datar-lo amb una fita concreta, cal esmentar breument el que va suposar per a València el moviment de la Renaixença.

La Renaixença valenciana és un període de finals del segle XIX i principis del segle XX durant el qual es va promoure a través de l'escriptura culta i la cultura tot allò relacionat amb la identitat valenciana. Aquest moviment cultural té l'objectiu de poder posar en una primera línia de joc tota l'escriptura en valencià i també de promoure-la en la població. Al mateix temps, a Europa, també existix el moviment dels nacionalismes. Un moviment sociopolític que defensa la identitat pròpia de territoris històrics, independentment de la seua situació geopolítica actual. Tots dos englobats, al nostre territori, conformaren el naixement del nacionalisme valencià. Més concretament, el 1.902 amb Faustí Barberà, el moviment nacionalista valencià va prendre vida. Classes d'història apart, la Renaixença i, més tard, el nacionalisme valencià, va impulsar una sèrie de símbols culturals que es varen identificar com a propis. I, com no, dins la indumentària popular valenciana també va haver canvis. Es ací quan els quadres de ball de l'època tenen una part important.

Els quadres de ball són formacions de balladors que, sota la direcció d'un mestre, realitzaven espectacles amb coreografies creades per estos últims. Amb músiques creades per a l'ocasió o bé prenent-ne del nostre cançoner popular, realitzaven actuacions en diferents contextos com els teatres o la Fira de Juliol, entre altres. La imatge tradicional d'estos quadres de ball solia ser molt característica, ja que recorden les famoses gropes, com la que podem trobar al famós quadre de Sorolla. Normalment, en la dona, eren vestits de seda amb mocadors de lluentons i els tres monyos amb pintes daurades i altes, trets estos elements d'una "barreja històrica" d'elements d'indumentària de moltes classes socials valencianes diferents al llarg dels segles, sobretot de les més altes.

Foto del Quadre de balls populars d'Enric Vicent.

Si no fora per les faldes curtes, podrien passar perfectament per una falla dels anys 20, ¿veritat? Doncs no. Eren balladors d'un quadre de balls de la ciutat de València. De fet, la més coneguda per l'època dels any 20, la d'Enric Vicent.

Aquesta imatge tan "típicament" valenciana, va ser molt popular durant els temps de Renaixença i nacionalisme valencians. Els quadres de ball formaven part de molts espectacles de la ciutat i els balladors que formaven part d'ell es guanyaven la vida ballant folklore valencià. Eixa popularitat va ocasionar que, amb l'auge dels nacionalismes, s'establira com a pròpia i autòctona esta manera de vestir tradicional a les dones. És a dir, el vestit nacional (dins d'estos moviments de l'època) per a les valencianes era el que trobem més dalt.

Esta imatge típica la podem trobar també en la nostra arquitectura a la ciutat, com són als edificis construïts a la mateixa època, dos exemples significatius són el Mercat de Colom i l'Estació del Nord.

I bé... ¿com arribem de tot estos conceptes tan teòricament oposats al món faller i el que coneguem actualment com a "vestit de fallera"? Doncs bé, haurem de parlar d'altres dos elements en la nostra equació: els Jocs Florals i Pepita Samper com a <<Senyoreta Espanya>>.

Començarem per la primera part: Els Jocs Florals de Lo Rat Penat. Esta entitat va ser una de les organitzacions que va promoure la Renaixença en la ciutat de València. Amb la seua intenció de promocionar el valencià, el 1.879 va instaurar

en la Fira de Juliol esta festa de la poesia. Com a figura dels Jocs es va acordar que la senyoreta Maria Llorente Falcó fóra la I Regina dels Jocs Florals. La seua indumentària per a l'ocasió va ser la que en eixos moments estava de moda: tela de seda brocada amb motius florals, mocador de pit, davantal (possiblement de batista brodada), tres monyos i pintes per als cabells. A continuació es mostra una fotografia per entendre millor la seua indumentària.

En definitiva, era la primera vegada que una senyoreta vestida com els estàndards de la ocasió renaixentista valenciana representava un càrrec d'honor en una festivitat valenciana. Els anys següents, les Regines dels Jocs Florals no vesteixen amb els vestits tradicionals valencians fins ben entrat el 1.900 quan ja el vestit de quadre de ball s'instaura com el de la Regina dels Jocs Florals.

Mentrestant les Falles son una festa que no té molt d'impacte en la ciutat. Les festes de per aquella època no tenien res a veure amb el que són actualment i, de fet, la figura de "Fallera Major de València" era pràcticament inexistent. És ací quan entra la segona part de la nostra equació: Pepita Samper i Senyoreta Espanya. Coneguda com la primera Fallera Major de la història de les falles (afirmació que, per una altra part, és errònia), Pepita Samper va establir un abans i un després en la vida de les Falles i de la indumentària femenina fallera.

El 1.929 el diari ABC amb Torcuato Luca de Tena al front, va organitzar l'esdeveniment "Senyoreta Espanya" per a elegir a la senyoreta més bella del país. És el que es coneix actualment com "Miss Espanya". La primera guanyadora va resultar ser valenciana: Pepita Samper. En el certamen s'havia de vestir amb un vestit tradicional de la zona a la qual les dones pertanyien. Pepita va lluir un vestit de valenciana d'acord amb les tendències del moment. Elegida un 25 de gener, eixe mateix any va ser designada per a presidir les Falles del 29. Eixe mateix any Lo Rat Penat li ret un homenatge amb la seua cadira pairal.

L'any següent també va ser una valenciana, Elena Pla Toda, elegida com a "Senyoreta Espanya". Els mitjans de comunicació també es fan eco de la notícia. Tot i que és la segona vegada que una valenciana es fa amb el títol de la dona més bella d'Espanya, Elena no rep els mateixos honors que la seua predecessora.

SENYORETA D.ª MARIA LLORENTE FALCÓ

El 1.931 ja es crea el primer concurs organitzat pel Comit  Central Faller (entitat prèvia a Junta Central Fallera) per a designar a la Reina de les Belleses Falleres, l'any següent passaria a nomenar-se Bellesa Fallera fins que el 1.933 ja passaria a nomenar-se amb el títol que coneguem actualment: Fallera Major de València. Tot sembla que la societat valenciana passa en eixa època per un moment de furor per la victòria de dos valencianes al concurs de bellesa i vol reflectir-ho en la festa que ha començat a créixer de manera tan exponencial des dels finals del segle XIX: les falles. Tot i que no hi han documents explícits que ho confirmen, les dades històriques donen a entendre que les fites estan relacionades.

Aleshores, reprenent l'objectiu principal d'este escrit:  per què les falleres vestixen d'esta manera i no d'una altra?   s adequat prendre, aleshores, una visó retrospectiva de la nostra indumentària i redefinir-la?

Intentar  respondre estes preguntes de manera concisa reprenent totes les dades aportades prèviament i aportant la meua visó personal sobre este tema.

Les Falles a partir del 1.931 amb la primera Reina de les Belleses Falleres ja estableixen una figura central en la seua festa, un reflex amb què poder mirar-se, tot i que les primeres reines no vestien amb el vestit nacional valencià. Són uns anys més endavant quan es pren la primera figura de la història de les reines, Pepita Samper, i a la figura de la Regina dels Jocs Florals com a elements identificatius de la tradició popular quant a indumentària i a càrrec es referix.

Pepita Samper estableix un canvi en la visó de la valenciana com a bellesa, és a dir, es consolida la imatge de la valenciana renaixentista vestida amb el vestit tradicional com a identitari valencià. Tot açò, sumant les tendències hist rico-culturals prèvies de la Renaix a i del nacionalisme, donen per fet que siga la indumentària tradicional dels quadres de ball i no la d'una època prèvia la idònia per a representar la festa popular valenciana per antonomàsia.

Per tant, baix el meu punt de vista, les falleres no haurien de fer una revis  històrica d'altres formes de vestir a l'antiga, ja que el naixement del vestit de valenciana està acordat i lligat amb el seu moment històric propi. També podem dir el mateix amb la indumentària dels segles XVIII que podem trobar a museus.

El Concurso Internacional de Belleza
1929

La Correspondencia
de Valencia

PEPITA SAMPER

la gentil valenciana, Reina de la Belleza española

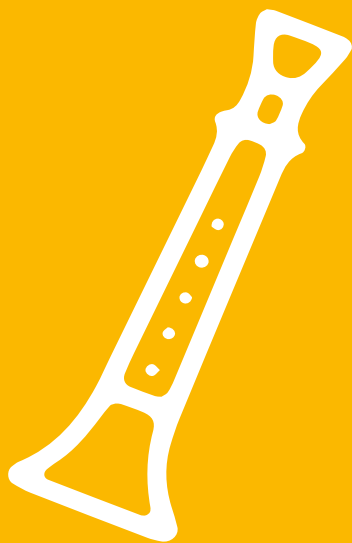
Foto. VIDAL

Són peces d'un moment concret que no pertanyen al naixement o evolució del que es coneix actualment com a vestit de fallera.

Malgrat tot açò, les falles tenint un estil propi d'indumentària, es deixen emportar per modes de tendes de roba que adulteren la visió pura de la nostra indumentària en la festa. La revisió, aleshores, hauria de dur-se a terme en este sentit: revisar com eren els quadres de ball i les formes de vestir de l'època de la Renaixença respecte al folklore i intentar reproduir al màxim i de la manera més fidel el nostre "vestir nacional". Crear teles amb motius pareguts als dels segles XIX, reproduir peces d'indumentària i joieria valenciana, etc. Redefinir paràmetres que ja varen ser redefinits en una altra època no ocasiona, si no, una edulcoració i una distorsió completa del vestit de fallera.

Però en la indumentària tradicional, com en tot la vida, de gustos no hi ha res escrit. ¿O sí?

7 IMPULSAR LES ARTS ESCÈNIQUES I LA MÚSICA EN DIRECTE

Anna Anònima com el seu nom indica és un personatge que oculta darrere seu una altra persona, què ama la festa de les falles i col·labora amb elles des de fa molts anys, té una estreta relació amb les arts escèniques i la música.

Marta Salinas va nèixer en Petrer (Alacant) és Llicenciada en Art Dramàtic per l'ESAD de València, és actriu, directora i professora de teatre. És fallera de Diputada des de fa molts anys.

Potser hi va haver un moment en què les discomòbils i els playbacks semblava que anaven a acabar amb els apropòsits i la música en directe, però crec que d'algun temps ençà esta tendència ha canviat. Des de Diputada proposem este objectiu al món faller perquè pensem que el teatre i la música en directe afavorix la cultura, a més València és terra de músics i no hem de tirar-nos pedres en la nostra teulada.

Ací tenim un fragment de l'apropòsit que van representar els fallers i falleres de Diputada. Fer teatre no és només molt entretingut per a l'espectador sinó que a més permet que gent de la comissió de diferents edats treballen en equip i es divertisquen junts. Des de fa uns anys en la presentació dels nostres representants combinem teatre i ball, i això és gràcies al fet que Marta Salinas ens escriu

un apropòsit cada any, el dirigix i damunt ens contagia el seu amor pel teatre. Servisca este article per a homenatjar la gent com ella que treballa pel teatre faller i que dedica hores i hores a escriure, dirigir i produir cultura al cap i a la fi. Gràcies al teatre faller existix una gran producció i de qualitat d'obres de teatre en valencià, per la qual cosa hem de continuar potenciant-ho.

A més Anna Anònima no ha volgut desapropitar l'ocasió d'escriure d'un tema que coneix molt bé i com sempre ens deixa un missatge ocult entre les seues frases.

MACARIO.- Què et passa?

XICOTETA PANEROLA.- Tinc por.

MACARIO.- Jo també tinc por.

XICOTETA PANEROLA.- Per què? Tu eres molt gran.

MACARIO.- Els grans també tenim por. Per això lluiten tots ells, per por. No és absurd? Aquesta guerra, totes les guerres, són per culpa de la por. Tenen por al que no coneixen, tenen por a que els lleven el seu, tenen por a que alguna cosa canvie... I en lloc d'afrontar la seua por, ataquen.

XICOTETA PANEROLA.- I per què tenen por de nosaltres?

MACARIO.- No sé. Apareixeu, de sobte, i s'espanten. No els agrada que us coleu a les seues cases. Sou xicotetes i ràpides i no us poden controlar. Així que decidixen acabar amb vosaltres.

XICOTETA PANEROLA.- Quina ximpleria!

MACARIO.- Les persones fem moltes ximpleries.

XICOTETA PANEROLA.- Podrien parlar.

MACARIO.- Què dius?

XICOTETA PANEROLA.- Que en comptes de barallar, podrien parlar.

MACARIO.- Tens raó! Podríem parlar i arribar a un acord que ens convinga a tots. Anem! Has d'ajudar-me. Hem d'aconseguir que paren de pelar i parlen.

XICOTETA PANEROLA.- Això serà impossible.

NARRADORA: I el que semblava impossible, va succeir.

Arts escèniques i Música.... en directe

Anna Anònima

Més val una bona gravació
I no arriscar a l'era de la tecnologia.
L'aposta més segura per a no
Lamentar un mal resultat,
O que els nervis ho espatllen,
Res millor que una gravació

Es com un examen fet a casa... sense pressió
Ningú dubtarà de l'èxit de l'actuació

Dubtar... qualitat humana
Igual ens agrada el risc, els nervis, la pressió
Recuperar l'essència de l'art
Efectes d'emoció per efectes d'edició
Creativitat per seguretat
Teatre en viu, teatre viu, teatre que riu
Escena viva, música viva, de qualitat... humana

8

**POTENCIAR
EL COMERÇ DE
PROXIMITAT I LES
ENTITATS LOCALS**

Carlos Galiana Llorens, és faller des dels tres anys i va ser president de la seua falla, Sevilla Dénia, des de 2012 a 2015, amb la qual ha aconseguit nombrosos premis en el concurs de teatre de JCF. És Regidor de Comerç de l'Ajuntament des de 2015 i va aconseguir fer de València la "Capital Mundial de l'Alimentació" en 2017.

Carlos Galiana Llorens*Regidor Delegat de Comerç*

Tots som conscients que les falles són el teixit associatiu més important de la ciutat de València. Quan llegim, any rere any, i per posar un exemple, que més de cent mil persones han participat en l'ofrena, no sé si tenim la capacitat d'entendre a quanta gent som capaces demobilitzar.

Dic això perquè explicar, difondre i convèncer sobre les bondats dels Objectius de Desenvolupament Sostenible és un objectiu en si mateix; i perquè som un col·lectiu capaç d'aglutinar voluntats, liderar canvis i marcar tendència si ens posarem d'acord.

Però és que a més som col·lectius de barri, arrelats en les nostres demarcacions, condemnats a entendre'ns amb el nostre veïnat, amb el nostre comerç i el nostre entorn.

I quin millor col·lectiu que el nostre per a potenciar el comerç de proximitat? No sols per a després demanar un anunci en el nostre llibret, que també; si no perquè sense comerç no hi ha barri, no hi ha pertinença, no hi ha alegria. Les falles, que són una festa que celebra la vida, manquen de sentit si no hi ha res a celebrar, si al Zinal el que hi ha al nostre voltant és una pasterada de lineals i grans superZícies.

Les falles hauríem de plantejar-nos realitzar les compres sempre en el xicotet comerç. És possible que siga molt més enutjós que fer-ho en la gran superZície de torn, però, sens dubte, serà molt més satisfactori, productiu i, com no, més sostenible.

I, a més, tota falla hauria de tindre el seu Mercat Municipal de referència (En el cas de la Falla Sant Vicent de Paul - Diputada Clara Campoamor seria el Mercat de TorreZiel). Pera això hi ha setze d'alimentació en tota la nostraciutat.

Perquè anar a un mercat no és només anar a comprar. Als mercats municipals es viu i això és molt més que només comprar. Els mercats s'assemblen molt més del que pensem a una falla.

Per les seues ubicacions, els mercats, com les falles, fan un teixit de forts vincles amb la ciutadania. Anar a un mercat és fer barri. Apuntar-se a una falla també ho és. Les dos coses fan que sentes orgull de la teua ciutat. Són punts de trobada, espais on implicar-se, oberts a tots i amb moltíssimes activitats: socials, culturals, solidàries.

Anar als mercats és anar al cor del teu barri. Tocar-ho amb els dits, sentir els seus batecs. És entrar en la nostra essència, en el lloc que millor ens deZineix, amb totes les seues virtuts. Allí trobaràs d'on venim i cap a on ens encaminem. Al cap i a la Zi, som el que mengem.

En un mercat sentiràs l'olor fortament a mar i a terra, com si fóra la primera vegada. Una olor que t'impregnarà, que et colpejarà suaument. Podràs acariciar les corbes de les pomes o la pell rugosa de les taronges. Un tacte que estarrufarà la teua pell, arribant a tot el teu cos. Reconeixeràs colors nous, vius, allunyats de llum somorta dels tubs Zluorescents. Una visió delicada, alegre, comparable als millors paisatges que recordes. Sentiràs el murmur, quasi maternal, dels compradors, fonent-se amb el dels venedors queetregalenlesseuesveus. Unsoqueetcridarà,quepenetraràlesteuesoides.Iserà allí on podràs paladejar una explosió que només trobaràs en els productes que vénen de la nostra horta. Un sabor únic, inconfusible, a València.

En una falla sentiràs l'olor de la pólvora, la dolça olor de la pólvora. Una olor que t'acompanyarà tota la vida en múltiples celebracions, que t'anunciarà l'alegria. Podràs acariciar amb suavitat de que està fet un ninot, la seda d'una tela. Un tacte que recordaràs la resta de la teua vida. Reconeixeràs colors nous en una falla, vius, allunyats de la llum diària del teu treball. Una visió que farà que brollen els més delicats somriures. Escoltaràs les múltiples converses de fallers i falleres asseguts alegrement al voltant d'una taula. I allí podràs paladejar productes com els bunyols que només trobaràs en la nostra festa, a la nostra ciutat. Un sabor únic, inconfusible, a València.

Com podeu veure, el comerç local, un mercat, no és tan diferent a una falla. Per això hem de donar-los suport. I la meua recomanació sempre és la mateixa: comprar producte local i de temporada en comerços de barri.

És possible, és necessari i és l'únic que és sostenible.

9 PROMOURE LA INNOVACIÓ

Anna Ruiz Sospedra (València, 1979) és una artista plàstica valenciana. És llicenciada en Belles Arts i també ha cursat estudis d'Història de l'Art. Part de la seua formació la realitza a l'Academia de Belles Arts de Palermo. És filla del conegut artista Alfredo Ruiz. La seua primera falla infantil la va fer en l'any 2008 per la comissió Mossén Sorell - Corona i des d'aleshores ha plantat entre altres la de la plaça de l'Ajuntament. Ha participat en nombroses simposis i exposicions a nivell nacional i internacional.

Anna Ruiz Sospedra*Artista Plàstica*

De vegades els textos són un poquet forçats, et conviden a escriure i no sé per quin tipus de masoquisme acceptes quan saps que no tens temps i que s'ajuntarà en mil altres coses que hauran sorgit. Però ara ja no pots pegar volta enrere i alguna cosa has d'intentar fer que tinga un mínim d'interès.

El tema és promoure la innovació però no resulta fàcil proposar idees quan s'ajunten diversos problemes previs que s'haurien d'intentar esmenar abans de proposar. Pel que es percep en els esdeveniments on tinc l'ocasió d'ajuntar-me en altres persones que treballen fent falles existeix un gran desencant. El gran problema comú és la precària situació en la qual treballem la majoria per una disminució patent dels pressupostos, junt a una exigència per part dels contractants a fer més per menys en l'afegit de la pressió dels premis per tornar a ser contractat/da. Aquests problemes juntament amb l'encariment de la vida fa aquest treball cada vegada menys sostenible i per tant l'abandonament del mateix de companys i el malestar general deriva en un desencant com deia.

La situació econòmica és un problema molt important i que sí afecta directament a la innovació perquè aquesta no pot avançar o créixer mantenint-se en els pressupostos de les falles de les seccions més baixes. La innovació necessita de diners per poder experimentar en materials, però no estic parlant d'inventar nous materials com la palla d'arròs que això és una solució a altre problema, si no a la necessitat del/la artista poder disposar d'un pressupost major per a no veure's limitat al que ja coneix perquè la falta de major economia suposa una menor dedicació al desenvolupament tant físic de l'obra com de concepte.

Altre gran problema al qual ens enfrontem és el reduït imaginari de l'estètica fallera.

Els anomenats artistes fallers en el seu interès per preservar el treball a

curta mira han descurat el que abans o després havia de passar. Sense formació u autoformació, sense enriquiment del propi imaginari o sense una sensibilitat a llegir entre línies el que ocorre a l'entorn/societat aplega un moment que es dona la homogeneïtzació tant de l'estètica com del contingut per la continua retroalimentació. Fugir del provinent de les Belles Arts o d'altres sectors com els il·lustradors, dissenyadors, arquitectura, etc. Quan sí eren presència comuna a les falles no fa tants anys ha empobrit de personalitat la festa. Pensareu que sí han hagut col·laboracions entre tallers i dissenyadors o il·lustradors, i sí es cert però, menys en contades ocasions, curiosament el que s'ha buscat o entrat són estètiques similars o adaptades al quefer "viciat" i no mai quelcom mínimament diferent. Recórrer a la caricatura endolcida el que ha fet és buidar de contingut a les falles i infantilitzar estètica i discurs.

Com a conseqüència d'aquesta falta d'interès per aprendre coses noves o entrar en contacte en altres discursos o realitats, els anomenats artistes fallers han descurat la pròpia personalitat i diferenciació, per tant el interès de ser contractat pel que es fa desapareix donant igual un que altre.

Aquesta mancança de preocupació per la diferenciació en la ideació i resolució estètica durant anys i la falta de visió del gremi en la protecció de l'original, del nou com va passar al desprotegir a la figura d'Alfred Ruiz allà pels anys noranta i com a conseqüència de tots aquells altres artistes d'estètica i concepció pròpia de la falla, ha sigut com tirar pedres sobre el propi sostre perquè el resultat ha sigut una mala educació o restricció del gust del contractant que en el passar del temps en comptes d'haver tingut la possibilitat d'educar un propi gust dins de la diversitat ha cregut en la uniformitat com idiosincràsia de la festa, reforçada any rere any aquesta idea per uns premis acceptats com a únic baremo per assegurar una tipologia de falla.

Per tant el imaginari limitat de les falles és degut a un problema educacional, es dir que ens trobem en uns artistes i uns contractants (fallers) que per mancança experiencial amb la diversitat ha minvat la capacitat de fer d'uns i de valorar d'altres. D'ací el rebuig al canvi, d'ací que la innovació i l'experimentació es valore de manera aïllada o aliena als elements o components necessaris per a

premiar a les que consideren com a millors falles cada any.

Davant d'aquesta perspectiva introduir propostes per promoure la innovació es fa difícil, si el que es proposa no es si no revertir la situació: millorar la situació econòmica en majors pressupostos per a poder dedicar el temps necessari en la creació i investigació i treballar en unes condicions dignes. I preocupar-se com en qualsevol altre treball de millorar no només tecnològicament per així ampliar el registre estètic i conceptual de les falles i aconseguir canviar el mode de valorar-lo per substituir la idea empobridora de la homogeneïtat creativa.

Tal vegada per a aconseguir canviar part d'aquests punts proposaria ampliar progressivament el concurs d'innovadores primer a tres premis per sector fins aconseguir a que siga valorat a un premi per secció. D'aquesta manera aplegaria a tots els barris i s'aniria progressivament eliminant-la estandardització de la falla d'aquesta manera els artistes fallers tindrien interès en no repetir-se i anant enriquint-se personalment (amb major llibertat major satisfacció en el treball) les comissions es preocuparien en buscar allò que els agrada i apostarien per un taller o un artista i el públic rebria un major al·licient per al seu gaudiment no reduint el seu passeig faller a la secció especial i primer premi del barri. Pot ser sona utòpic però el que està clar que és una àrdua faena que s'ha de construir en voluntat i des de diferents flancs.

10 PROMOCIÓ DEL VALENCIÀ

Zoo som un col·lectiu musical nascut el 2014 de la mà d'Antonio Sánchez, també conegut com Panxo. A finals d'aquell any, va veure la llum la nostra primera referència editada, el disc Tempestes vénen del Sud. Des d'eixe moment, vam fer més de 65 concerts en un any i mig... Ara estem prenent aire en acabar la gira del 5é aniversari omplint entre altres espais la plaça de bous de València. No hi ha res sagrat per a nosaltres, excepte tot allò que diga Evaristo Páramos. No ens agrada donar lliçons, ni tampoc odiar massa.

Volíem començar l'entrevista donant-vos les gràcies. Gràcies per ajudar a fomentar la cultura i la música en valencià.

Diuen que les persones senten en l'idioma en què mengen, canten i fan l'amor. És per aquesta raó per la qual vas escollir cantar en valencià?

Nosaltres sentim i vivim en valencià, efectivament. Però la decisió de cantar en valencià, o en qualsevol altre idioma, té un component polític, perquè tot és polític. Malauradament, sembla que cantar en valencià tinga un element polític, i cantar en castellà siga "natural". Hem de llevar-nos de damunt eixa idea, perquè fins i tot nosaltres la interioritzem de vegades.

Penseu que cantar en valencià ha sigut un problema per a haver triomfat fora de València o pel contrari vos a ajudat?

No ens ha ajudat, no ajuda. Cal mirar la presència en les televisions i radios públiques de músiques o altres disciplines artístiques en les llengües minoritzades de l'estat espanyol. És un percentatge residual. Així mateix, a nivell de contractació en ajuntaments, igual. Però estem al mateix punt que al principi: alguna gent no entén que al país valencià alguns ajuntaments contracten grups en valencià, s'indignen i diuen que hi ha un tracte de favor...

Per què creieu que vosaltres heu arribat a fer el salt i altres grups no?

No ho sabem bé, però suposem que un poc de tot. Vam arribar en el moment just de relleu generacional dins la nostra escena. Aquesta escena, damunt, està en un moment molt bó (parle de la música “alternativa” o de mestissatge i amb lletres “polititzades”).

Després, el fet de que sols arriben uns grups és com en tot: vivim un sistema on prima la oferta i la demanda, i hi ha una competitivitat que et deixa molt poc de marge per arribar on vols. Nosaltres vam tindre eixa inmensa sort, però mai ens hem pensat millor que ningú.

Què penseu de les etiquetes en la música?

Que serveixen per ajudar a entendre, a identificar-se en alguna estètica... i que durant una etapa de la vida tots les fem servir per reafirmar-nos. Més enllà d'això, ni son molt útils, ni són molt importants.

Com descriuríeu als vostres seguidors? Hi ha algun perfil?

Perfil jove, amb cert bagatge i inquietuts culturals i polítiques, i amb ganes de festa. Eixe és el perfil majoritari. Però hi ha de tot.

Què en penseu de la tasca que es fa actualment per promocionar l'ús del valencià, tant per part de les entitats públiques com privades?

Mai és prou, però si mirem com estàvem fa vint anys, i sobretot, com pintaven les coses... crec que ens hem de felicitar pel que s'ha aconseguit. Tot i així, hi ha encara molta feina a fer, i cal connectar molt bé amb alguns estrats i sectors de la societat civil on encara hi ha un rebuig. Les falles tenen un paper molt important ací, pel seu pes com element cohesionador.

Creieu que les vostres cançons poden arribar a educar?

Poden influir, despertar curiositat, activar un impuls per aprendre i millorar. Però sols això.

Després de cinc anys sense parar, us preneu un descans. Què voleu fer ara?

Volem seguir treballant el projecte, compondre amb tranquil·litat, replantejar algunes coses... millorar-ne d'altres... En resum: volem parar per agafar aire, perquè ens encanta este projecte, ens motiva moltíssim, i volem cuidar-lo bé per evitar un desgast.

Sou un grup valencià però quina es la vostra relació amb les falles? algú de vosaltres és faller? sou dels que se'n van a esquiar en falles o pel contrari us agrada gaudir d'elles?

Crec que ningú del grup ha sigut faller, i si algu ho ha sigut, ja fa anys que ho va deixar. Sobre la relació amb les falles, 3 membres del grup sempre han participat a les falles com a músics de banda. Les han viscut i gaudit. La resta crec que sempre hem sigut més d'anar-nos-en quan les falles arribaven. Però des de fa uns anys, almenys jo, vaig entendre que son una festa molt important i que cal fer el possible per reapropiar-nos d'elles. Em refereisc a no deixar-les en mans dels sectors més conservadors i reaccionaris de la societat, i lluitar per democratitzar i hegemonitzar un espai tan popular i amb tant de potencial.

11

**RESPECTE
AL VEÏNAT**

Pilar Soriano Rodríguez. Química
Especialista en Tractament d'Aigües
Residuals. Pertany a la junta directiva de
l'AVV Patraix del 2008 a 2011 i ha sigut
Regidora de l'Ajuntament de València
de 2011 a 2019. És fallera de la falla
Borrull-Socors.

María Pilar Soriano Rodríguez*Fallera i Regidora de l'Ajuntament de València 2011-2019*

Les festes són una pràctica col·lectiva en la qual, mitjançant una sèrie d'actes, se celebra alguna cosa. Esta celebració està estretament lligada a un espai físic i a un temps determinat i, a més, constitueix un fet social. En el cas de les falles la identitat col·lectiva és el tàndem "comissió fallera + veïnat"; l'espai físic és la demarcació fallera; el temps, la festivitat de Sant Josep; i el fet social, la creació artística del monument faller, l'elaboració del llibret, la mascletà, el passa-carrer, etc.

Tot açò implica que les falles són un fet social i que genera identitats col·lectives en reforçar la cohesió social, solidaritat i el sentiment de pertinença

Desfilant pels carrers d'Orriols a les festes de Sant Jeroni

Dinant al carrer amb els veïns del barri i gaudint de les calderes de Sant Jeroni

al grup. En definitiva, redefinir cadascuna de les individualitats dels participants com una part del nosaltres, convertint la comissió fallera en una entitat de barri, al nivell de les associacions de veïns, que desenvolupa també una activitat social i cultural, i que es converteix en senyal d'identitat de la barriada.

Si ens centrem en l'espai, les noves visions de l'urbanisme participatiu parlen del concepte "veïnat" com a senyal d'identitat dels usos comuns i de relacions entre la ciutadania. És una identitat geogràfica menor a la del barri i que en el cas de la ciutat de València correspondria a la demarcació de la comissió fallera. La festa de la falles té lloc en el carrer, i això implica un ús de l'espai públic, una conquesta del mateix, en el qual s'escenifica totes les possibles relacions de filies i fòbies.

És, per tant, en este espai on s'han de gestionar les situacions de cooperació, exclusió o enfrontament amb els altres veïns. Per tal d'aconseguir-ho la comissió

fallera s'ha d'obrir al barri, mostrar i ensenyar el seu treball i fer partícips de la festa a la resta de veïns i participar també de les accions de la resta de col·lectius. Si s'aconsegueix incloure i implicar (en el grau que cadascú desitge) a fallers, veïns, comerciants... s'aconseguirà una festa no solament al servei dels fallers sinó també de la ciutadania: una festa molt més participativa.

Aplicant, per descomptat, la normativa d'ús públic, els espais s'han de gaudir per la ciutadania; siga fallera o festeria, siga d'una comissió, d'una agrupació o d'una associació de veïns... el carrer és de tots.

La instal·lació de més de set-cents monuments fallers als carrers de València implica una variació en el funcionament normal de la ciutat: tancament de nombrosos carrers al trànsit, limitacions en l'estacionament de vehicles, modificacions en l'itinerari del transport públic, canvis d'ubicació dels contenidors de residus, etc. Una transformació difícilment imaginable en qualsevol ciutat europea amb la nostra població i morfologia, però que a València s'assumeix, es gaudeix i es pateix.

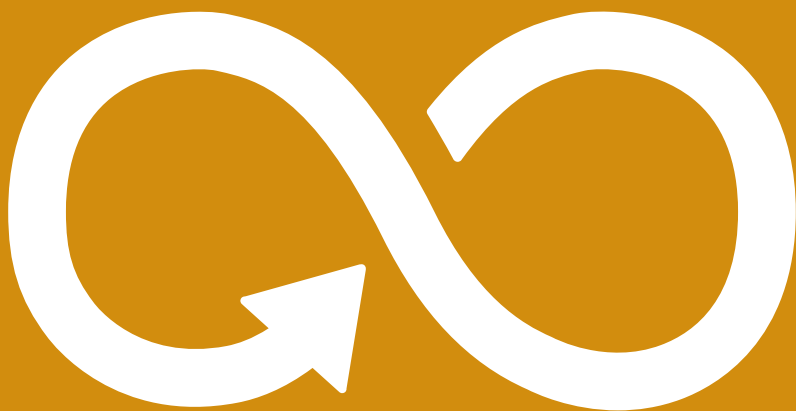
Quan s'analitza les queixes entre veïnat i falles, són estos aspectes els que generen major nivell d'insatisfacció entre els ciutadans, i es dona la paradoxa que són les accions en les quals menys pot incidir la comissió fallera i el veïnat.

És responsabilitat de l'Ajuntament crear els canals de participació on tècnics, veïnes i veïns i falleres i fallers puguen decidir conjuntament accions com: on i quan es traslladaren els contenidors de residus, per on circularan els autobusos de l'EMT, on pots instal·lar una xurreria, etc. Estes accions s'ha consolidat en el darrers anys amb la Comissió del Ban de Falles. Igual estaria bé intertar reproduir este model a nivel veïnat. Informar, debatre i arribar a consensos a escala veïnat.

Els models de gestió de les administracions públiques han d'evolucionar cap a la coproducció política de la ciutadania, i dins d'aquest canvi de paradigma la festa de les Falles ha d'assumir un paper de lideratge i avantguarda perquè es tracta del principal moviment social de la ciutat de València. Esta corresponsabilitat és la base del nou enfocament participatiu i de la regeneració democràtica de la festa.

Perquè les falles fan veïnat; les falles fan ciutat!

12 COMPROMÍS AMB EL TREBALL DECENT I DE QUALITAT

Ana Ferrús García, nascuda a València amb formació Universitària en Ciències Empresarials i Desenvolupament Local, així com en Igualtat d'oportunitats i drets humans. També és formadora de docents. En els últims 20 anys ha desenvolupat la seua labor professional en promoció econòmica i responsabilitat social corporativa. Ha realitzat cooperació al desenvolupament a nivell internacional per a la Unió Europea i col·labora de manera voluntària amb entitats socials i diferents col·lectius.

Ana Ferrús García*Orientadora vocacional.**Experta en Responsabilitat Social Corporativa i en Polítiques Actives d'Ocupació.*

Els objectius de desenvolupament sostenible tenen l'encàrrec de complir un compromís universal: posar fi a la pobresa i reduir les desigualtats fent del nostre planeta un lloc més segur, més net, més responsable i aconseguir millores en la salut, l'educació i la justícia per aconseguir millors oportunitats en la vida.

La justícia social, la plena ocupació i el Treball Decent figuren ara de manera expressa en l'agenda 2030 per al desenvolupament sostenible de les Nacions Unides i ens ajuden a aconseguir tots estos objectius.

Dins dels 17 Objectius de Desenvolupament Sostenible, el 8 és «Promoure el creixement econòmic sostingut, inclusiu i sostenible, l'ocupació plena i productiva i el treball decent per a tots».

Segons l'Organització Internacional del Treball, OIT, «El treball decent és essencial per al benestar de les persones. A més de generar un ingrés, facilita el progrés social i econòmic, i enforteix a les persones, a les seues famílies i comunitats.»

El Treball Decent significa: dignitat, igualtat, salaris justos i condicions laborals segures.

Segons les enquestes internacionals l'accés a l'ocupació és la principal prioritat de qualsevol persona en edat laboral; però no qualsevol ocupació, sinó a l'ocupació de qualitat.

També el dret a un aprenentatge al llarg de la vida permet a les persones adquirir competències, perfeccionar-les i reciclar-se professionalment. És per això que, els governs, les persones treballadores i els ocupadors així com les institucions educatives tenen responsabilitats complementàries a l'hora de generar un ecosistema d'aprenentatge al llarg de la vida que siga efectiu i

compte amb el finançament adequat per a cobrir estes necessitats mitjançant la implantació de polítiques (pro)actives d'ocupació i autoocupació.

D'una banda, els joves necessiten ajuda per a moure's per les cada vegada majors dificultats que comporta la transició de l'escola al treball; d'ací la importància d'una eficient orientació vocacional i professional ajustada als llocs de treball i transicions del segle 21 i convertir-los en els precursors del canvi del futur.

També caldrà tindre en compte millorar les possibilitats dels treballadors i treballadores d'edat avançada perquè puguin continuar sent econòmicament actius.

Caldrà ajudar, a més, a totes les persones al llarg de les transicions que comporta el futur laboral, i que afrontaran en el curs de les seues vides: de l'escola al treball, la maternitat i paternitat, la formació, els canvis de treball, l'accés a la jubilació, l'envelliment actiu, etc.

Les condicions mínimes per a generar un espai laboral en igualtat d'oportunitats i per tant un treball decent passen per l'enfortiment de la veu de les dones i del seu lideratge, l'eliminació de la violència i de l'assetjament en el treball i l'aplicació real de polítiques de transparència salarial.

Hem d'aprofitar la tecnologia per a ampliar les oportunitats i conciliar la vida professional amb la vida personal, que genere opcions reals de flexibilitat i control sobre els horaris de treball a fi de millorar tant la productivitat laboral com la qualitat de vida de les persones.

En este mateix pla laboral, cal garantir la representació col·lectiva de les persones treballadores i l'empresariat ocupador a través del diàleg social, a través de polítiques públiques, fins i tot per mitjà de l'ús de la tecnologia per a enrobustir la legitimitat representativa a través de les tècniques d'organització innovadores que arriben a qui estan involucrats també, en l'economia de les plataformes digitals del treball.

Els avanços tecnològics, intel·ligència artificial, automatització i la robòtica, en este mateix sentit, requereixen, per tant, la reglamentació i seguretat de l'ús de dades, i de la responsabilitat sobre el control dels algorismes en el món del treball. És a dir, que cal administrar la tecnologia en favor del treball decent.

En definitiva, i per concloure, dir que el treball decent requereix un sistema de protecció social sòlid i amb capacitat de resposta, basat en els principis de solidaritat i de repartiment de riscos, que atenga les necessitats de les persones al llarg del seu cicle vital.

El Treball Decent, per tant, fomenta el desenvolupament sostenible dels territoris i genera moltes oportunitats. Les Falles constitueixen una gran eina cívica per a impulsar estos valors de sostenibilitat reforçant el nostre teixit social.

13

CURA DEL MEDI AMBIENT I GESTIÓ RESPONSABLE DELS RESIDUS

Carles Gago Alabau, divulgador,
comunicador i conservacionista des que té
ús de raó. Director de Projectes de la ong
valenciana XALOC i de l'empresa SIMBIOSI,
Espai Ambiental.

Les falles, una oportunitat única per a la millora i difusió de la sostenibilitat

Carles Gago Alabau

Director de projectes de Xaloc

Les falles són un reflex del poble que som. Esta festa, que disfruten centenars de milers de persones, ensenyen als nostres visitants la nostra cultura: la gastronomia valenciana, la música, l'art, l'humor o la crítica àcida. Les falles donen informació del poble que les fa i són una mostra del nostre caràcter innovador a l'hora que festiu.

Per tant, si durant uns dies, tantíssima gent està mirant-nos i observant-nos, caldria que ens pararem a pensar quin missatge volem donar.

Fins ara, ens em preocupat en oferir uns bons monuments, una bona oferta d'activitats festives i uns espectacles pirotècnics envejables arreu del món. Però, una vegada aconseguit açò, hauríem de posar la vista en altres aspectes de la festa que actualment són importants per a la nostra societat com, per exemple, el paper i la imatge de la dona, la inclusió i respecte dels diferents col·lectius socials o la sostenibilitat.

Malauradament, ara per ara, les falles no són cap exemple en la cura del medi ambient i la gestió de residus.

Les dades dels residus produïts durant la festa fallera són preocupants. Cendres, papers, cartons, llandes, plàstics, vidres... L'any passat, prop de 7.000 tones de residus es van recollir per part dels servicis de neteja de la ciutat de València. Si sumem els de les localitats de la província on també se celebren les Falles, les dades són encara molt més elevades.

D'altra banda, l'entrada del suro blanc en la construcció de les falles va revolucionar els monuments augmentant la seua grandària i millorant el seu modelatge i acabat. Però, este plàstic emet partícules tòxiques en la seua combustió i, a més, en la construcció de les falles s'utilitzen altres materials amb

Les falles són un reflex del poble que som

Són una finestra perfecta per a conscienciar a la societat i, a més, són una plataforma ideal per a treballar en col·laboració pel futur del nostre món.

elements tòxics com ara les pintures, vernissos o pegaments. Tota esta gamma de materials perillosos per al medi ambient i la salut afecten, en primer lloc, als artistes fallers, els quals estan en contacte amb ells en el seu dia a dia. I, en segon lloc, ens afecta a tots els usuaris de la festa, ja que amb la cremà de les falles (i l'alta utilització de pirotècnia en pocs dies) augmentem, per exemple, la concentració de metalls pesants a l'aire que respirem tots els valencians.

Agredir al medi ambient és agredir-nos a nosaltres. Ja sabem el tenim en les mans i és l'hora d'actuar i buscar alternatives. Som una cultura d'empreses innovadores i persones inquietes i el futur de les falles passa per ser més sostenibles. No hi ha un altra opció.

Els casals són una gran xarxa social on podem difondre hàbits respectuosos amb el medi i els nostres veïns. És essencial generar menys residus, començant per fomentar les tres «R» (reduir, reciclar i reutilitzar) amb, per exemple, la col·locació de contenidors de recollida selectiva als casals, carpes o actes festius, o no utilitzar plats i gots de plàstic (poden ser de paper reciclat).

Pel que fa a les activitats pròpies de la festes, es pot millorar en l'enllumenat, l'aigua i l'ús dels petards. Quant a l'enllumenat, es pot reduir el consum energètic dels casals, utilitzant llums de baix consum o reduint les hores d'encesa. També es pot reduir el consum d'aigua durant les festes i, quant als petards, s'haurien d'utilitzar exclusivament als llocs i horaris específics, ja que causen soroll i molèsties als veïns, sobretot de nit.

També es poden aprofitar les activitats als casals per a fer accions de neteja a l'entorn dels mateixos per tal de tindre un barri net i, en les diferents reunions i festes, promoure una alimentació sostenible i mediterrània (tant típica i nostra) basada en el consum de productes locals i de temporada.

Tornant al monument faller, podem aprofitar el guió i la crítica del mateix per a difondre, als milers de visitants, una forma de vida més sostenible.

La crisi mediambiental és una emergència. Les actituds individuals són importants, però la situació actual necessita actuacions col·lectives que són molt més efectives i que tenen un major impacte. Les falles són una gran oportunitat. Son una finestra perfecta per a conscienciar a la societat i, a més, són una plataforma ideal per a treballar en col·laboració pel futur del nostre món.

Les falles poden ser un exemple de gestió ambiental, reconvertint una festa en una ferramenta de canvi global.

14

**FOMENTAR ELS
ESPECTACLES
PIROTÈCNICS
SEGURS I
RESPONSABLES**

Aurora Crespo Vidal, nascuda en 1979 filla de Manuel Crespo i María Vidal, fundadors de Pirotècnia Valenciana en 1965. Origen familiar en l'antiga carretera de Barcelona a València i actualment amb residència a Llanera de Ranes. En la seua trajectòria destaquen 1rs premis als concursos pirotècnics de Pamplona, Tarragona, Bilbao, Sant Sebastià, Blanes, Burgos, Logronyo i un fum de reconeixements més, sempre al capdavant de la Pirotècnia Valenciana..

Per elles, per totes les que com ELLA, estaven ací, però no les veien.

Aurora Crespo Vidal

Pirotècnica

Em presente davant vosaltres com a Aurora Crespo i Vidal, dona adulta, independent i treballadora. Tinc alguna cosa especial?

La veritat és que NO, simplement soc una dona que he crescut, i actualment treballa en un món majoritari d'homes, el món de la pirotècnica, i en el que nosaltres, les dones, comencem ara, a poc a poc, a donar-nos a conèixer, a alçar la mà tímidament, per a reclamar el nostre lloc.

Treballo junt amb el meu germà, un dels millors dissenyadors de pirotècnica d'esta època, som fills d'uns pares que ho van donar tot per aquest ofici tan meravellós.

I és ací on ve la clau del nostre èxit, no hi ha una altra. Ma Mare

Dona amb un saber fer increïble i uns valors que han sembrat els pilars de la nostra empresa, la cap per a molts, de caràcter sec, dur, introvertit, amb sentit de la responsabilitat, dona de les d'abans i per davant de tot, mare...

Però encara que vivíem al món de l'espectacle era discreta com ella soles.

Mon pare sempre va tindre el somni de ser pirotècnic, i jo, en la meua infància sempre l'admirava com el meu gran heroi, a qui tot el món aplaudia quan disparàvem, ell "eixia a muscles" després d'una mascletà.... però hui com una dona adulta que mira cap enrere, reconec la valentia de mon pare, faltaria més, però també sé, de ciència certa, que sense ELLA, este somni mai haguera arribat a fer-se realitat.

Ella ha sigut el sentit comú, la força, el caràcter, l'ingredient principal.

Fa molts anys (1992), quan encara era una mocosa, mon pare de sobte ens va deixar... no vull convertir açò en unes línies tristes, però he d'explicar-ho perquè la conegueu un poc més i entengueu aquestes línies.

Ens deixava quant faltava un mes per a falles, el meu germà tenia 17 i jo tan sols 12, el meu any de Fallera Major Infantil...

No cal dir que va ser un drama familiar, un caos, un desastre... però amb només una eixida, triar: El fracàs o l'èxit. No hi havia altra.

Quan tots creien que tancaríem el negoci, ja que el meu germà era un adolescent de 17 anys que disfrutava disparant amb son pare, que no podríem reflotar sense ell, allí va ressorgir com l'Au Fènix, ELLA, lluitant contra tots i va convertir al meu germà en un pirotècnic dels peus a cap, amb sentit de la responsabilitat agafant-lo de la mà per fer d'ell l'home el que és. Va apostar a 100% per ell.

El xiquet, el cridaven els veterans d'aquest món, el pirotècnic més jove d'Espanya. (i a l'ombra sempre, sempre ELLA).

Començarem a recollir èxits a poc a poc, sense presses, ens expandirem, guanyarem molts premis per tota Espanya, i mai un aplaudiment va ser per a ELLA.

Mai va voler pujar al balcó de l'Ajuntament, eixir en una entrevista, fer-se fotos... Ens deixava a nosaltres tot eixe "sarao", ella ja s'encarregava d'obrir i tancar el nostre taller pirotècnic tots els dies de l'any i treballar de sol a sol... Dona amb tan sols uns estudis molt bàsics que es va convertir en una dona que igual et lligava masclets en la seua caseta més ràpid que ningú, que et feia unes traques en un plis plas, et negociava una pòlissa de crèdit o lluitava terriblement amb proveïdors, sabent de cap, sense cap paper, si tal t'havia girat ja l'última lletra al banc.

I jo, la xiqueta de 12 anys que va tindre un regnat infantil complicat, però feliç, vaig anar creixent fins a convertir-me en una dona amb 40 anys, que viu fa ja 8 anys sense ella, i treballa junt amb el seu germà en un ofici fet segons alguns, per als homes.

Avui la imatge i cap de la nostra empresa "Pirotècnia Valenciana" és el meu germà, ja fet un home, amb una capacitat artística impressionant, però ací al seu costat braç a braç, encara que un poc més enrere, estem nosaltres, les dones de l'empresa, la seua Dona i jo, polides i educades per ma mare....

Això si, no tant a l'ombra com ella, però encara no reconegudes com caldria a aquest sector.

I ara dues preguntes rellevants:

La pirotècnia és un sector d'homes??

NO. Siguem cada vegada més les que treballem a aquest ofici tan especial.

Sempre, en totes les empreses veteranes d'aquest sector han estat ací, però sempre als tallers, a l'ombra.

Encara hi ha molt que fer?

SI. Molt no... més, cal fer molt més per part de tots, però també cal dir que a poc a poc estem guanyant el reconeixement amb els companys masculins d'aquest xicotet món de la pólvora.

Conclusió:

El dia que no hàgem de celebrar a la mascletà de falles el dia de la dona pirotècnica, eixe dia serà tot un èxit per a nosaltres.... Per a mi, i no totes pensaran com jo, eixe dia em resulta ofensiu, com si per llàstima o solidaritat ens deixaren disparar, dona igual com estiga l'espectacle... És la mascletà de la dona.

Enguany vos convida a que mireu dins la plaça, un dia arreu, no sols al balcó al finalitzar i observeu quantes estem ací, al peu del canyó....

Estes línies podria haver-les escrit més pensant en el hui, en l'ara... però gràcies a aquesta comissió, he pogut fer visible el paper de les dones, com ma mare, heroïnes i lluitadores, les que verdaderament ens han obert les portes a les que venim darrere.

Brinde per ELLA

I per totes les dones del món de la pólvora.

15

**DIGNIFICAR
LA FIGURA
DE L'ARTISTA
FALLER**

Giovanni Nardin es un artista plàstic italià afincat en València. Llicenciat en Belles Arts per la Universitat Politècnica de València. Ha sigut el primer artista no espanyol en plantar en la plaça de l'Ajuntament. Ha fet diverses exposicions a nivell internacional i planta falles des de 2011 aconseguint diversos premis en categoria experimental i enginy i gràcia

Giovanni Nardin*Artista plàstic*

Once upon a time the Fallas.....

Esterilitat i inseminació assistida

Acaba de començar el final de la segona dècada d'aquest segle XXI, la situació dels artistes fallers continua sent difícil. Cal satisfer a molts factors perquè el treball siga rendible com per a un mantindre's sol i acabar sense deutes i sense mal de cap. El tancament d'activitat o complementar-la amb altres treballs aliens a les falles i que ens ocupen altres 8h és l'opció que queda.

Els pressupostos són cada vegada més atapeïts i en certs casos ridículs respecte al cost de la vida que augmenta. Al mateix temps la importància del monument faller i per tant la figura de l'artista faller passa a un segon pla mentre altres aspectes del consum de la festa absorbeixen cada vegada més recursos.

Artistes desil·lusionats, desmotivats, monuments buits, temàtiques simples i superficials. L'originalitat minva. Crear i construir es fa més pesat. No hi ha temps...

Aconseguir audiència per a presentar un esbós, per a intentar que t'escolten, és un repte que moltes vegades es resol amb portes tancades, cridades i missatges en les papereres. En els millors casos i discussions i xocs de punts de vista inconciliables. Una cita per a presentar el projecte és ja una sort que pot ser curta i acabar en concurs d'esbós o descobrir que eres un comodí per a tirar a un i triar a un altre...

La comoditat, l'imaginari personal i col·lectiu reduït a uns cànons construïts sobre anys i anys d'educació visual dirigida, blana superficial, simple, temàtiques fàcils i poc pensar, perquè la falla no moleste al que la fa que no ha de perdre temps a pensar, el cap dol! Per a l'espectador que "ha de consumir"

la festa i assentir amb el seu cap sol perquè ha reconegut unes formes sense cap complicació. Per a la política i el poder que no vol "massa llibertat de pensament" temerosa de la formació d'un judici crític individual i col·lectiu. Aquesta santa trinitat és un mecanisme que ha educat i format a generacions en la seua majoria, acompanyada d'una ofensiva constant de porgues internes i patrullatge a llarg radi de tota forma diferent i original que es distanciaria d'aquests patrons i del control del gremi, un filat que ha allunyat o retardat l'evolució estètica i conceptual en les falles a gran escala dels últims 30 anys. Potser estem acostant-nos a una possible esterilitat i impotència. Hi ha accions externes al sector introduïdes amb el suport de les institucions, com a un programa de fertilitat, intenten valdre's de mètodes de reproducció assistida

per a generar i despedregar el sector. Encara que s'hagen realitzat i es realitzen bons projectes secundats pels mitjans l'acció no és suficient per si sola, es necessita més labor d'infanteria de peu, una labor interna al sector al marge del mediàtic i populista, que abaste a l'ample i el deixe anar de la ciutat com a mínim.

Després d'aquesta ràpida panoràmica potser convé que ens preguntem tots que és la falla per a nosaltres i com és la seua essència? I que volem fer?

Si no estem disposats a canviar potser la seua manera de veure o pensar sobre aquest tema, bé poc podrà fer-se.

La cura

La clau potser està en l'educació, l'elecció que va fer el gremi d'artistes fallers va ser de no preocupar-se a fomentar aquesta educació en el seu públic i en els seus clients (les comissions) de manera més oberta i rica possible, contribuint a la formació d'un gust personal i col·lectiu obert, variat i lliure. Hui la falta d'interés que es té cap al monument i la prescindibilitat d'un artista són conseqüències en part d'aquelles decisions preses en el passat. En aquest moment són pocs els artistes que aconsegueixen any rere any mantindre's amb el seu fer lliure, secundats per un grapat de comissions que per interessos o per gaudi continuen apostant per aquest concepte de falles. Quant durarà?

Realment seria necessària una hercúlia labor re-educativa, que ajude a redefinir en les ments de les persones la festa: la seua essència. És una labor que requereix anys de temps, paciència i bregar amb tota una estructura de negocis i interessos que giren i es beneficien d'aquesta situació, dubte que es duga a terme.

La falla tal com els historiadors ens l'han comptada i com és ara, ha mort.

El que queda necessita d'una re-definició respecte a la seua essència, una neteja profunda.

El que fa singular i única aquesta festa és precisament la Falla (monument i com transforma el conteste urbà per uns dies).

L'artista necessita més llibertat creativa i un millor pressupost, per a fer i investigar.

Algunes propostes pal·liatives, que però no solucionen un problema que és educatiu.

Potser fixant un percentil obligatori per a determinar el pressupost mínim d'una falla i poder plantar i concursar, calculat en proporció al pressupost anual de cada comissió. Podria ser un pal·liatiu que ajudaria una mica al sector. Un artista no es veuria obligat a agafar 7 o 8 falles per a poder seguir avant, amb el resultat de no poder dedicar potser el temps o els mitjans necessaris per a tractar i desenvolupar cada projecte tot el que es mereixeria.

Respectar a l'artista és deixar-li lliure de pensar i crear. Evitant concursos d'esbossos i que tinga dret a poder presentar els seus projectes a una comissió sense ser filtrat per endavant. Evitar col·laboracions no retribuïdes. Evitar que figures o peces que venen indultades o venudes sense previ avís, sense respectar els drets del seu autor. Des dels esplets que es practiquen culturalment i quasi tribalment en certes comissions a la falla abans de la cremà, deixant les restes de l'espolio, una imatge trista quan precisament són projectes pensats per al foc, i la cremà és part de l'obra. Les falles naixen per a una fi i per tant cal respectar-lo seguint les directrius de l'artista, des del principi fins al final. Podríem seguir....

Des de les institucions pertinents fa falta més que convertir en parc temàtic les decadents parets de la ciutat fallera què per cert, ja no allotja a la majoria de tallers que estan escampats per tot arreu on els lloguers són més humans. Hi ha certes mesures o millores que podrien considerar-se aplicables, des d'unes espècies de tallers de protecció oficial en lloguer, de X m², en condicions i amb segur, etc., amb contractes de X anys renovables, per renda i oberts a tots els artistes que hagen signat per exemple falles l'últim any independentment de ser agremiats o no i que complisquen els requisits. La creació d'una base de dades online sempre actualitzada en la pàgina de junta central fallera de tots els artistes i consultable per tota comissió i aquell que vulga, amb la finalitat d'acostar el coneixement dels artistes i comissions. Crear a través de junta central fallera un espai consultiu o fòrum anual on els artistes independents i

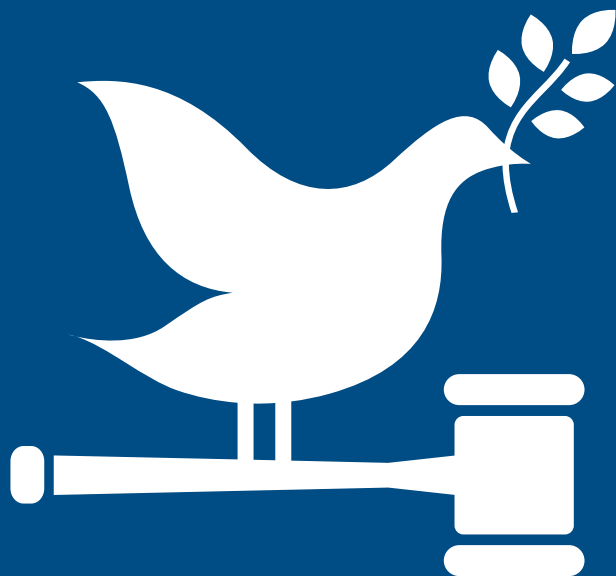
agremiats puguen reunir-se de manera oficial i presentar propostes i discutir eventuais resolucions. Un espai constructiu obert.

Respecte al gremi d'artistes fallers potser després de tants anys intentant controlar un mercat, intentant crear un vedat tancat per als seus adscrits, podria assumir la seua responsabilitat històrica i alliberar el mercat. Dedicant la seua existència i esforç a la formació i conservació de l'ofici únicament a través del seu module i oferint els seus serveis de tipus sindical per aquells que vulguen acollir-se i cessar definitivament tota persecució i acció bèl·lica cap a qualsevol faedor de falles independent.

Els independents també són part de la festa i des de fa uns anys alguns són potser la part més avançada i investigadora d'aquesta.

to be continued...

16 SOLIDARITAT

Juan Felipe Sanahuja, nascut a València té un fort sentiment faller des de ben xicotet, fill del primer president de Diputada forma part de l'espai obert i creatiu del llibret des de 2013. Ha participat i organitzat diferents esdeveniments solidaris.

Juan Felipe Sanahuja*Espai obert espai creatiu*

Aquest és un dels objectius més pròxims als del calendari 2030 de les nacions unides ja que les falles i el planeta sencer necessitem tindre un món més solidari.

La solidaritat és important a tots els nivells des del típic "cal compartir" que li diguem als nostres fills en la guarderia perquè presten un joguet als seus amiguets, fins a nivell global del planeta. En aquest article volem destacar de manera molt important el treball que realitzen les falles en aquest camp i volem posar com a exemple la falla Sant Isidre.

La falla Sant Isidre un exemple de falla solidària.

Durant el mes de setembre vam poder visitar el seu casal i entrevistar-nos amb les persones responsables de la delegació de solidaritat de la falla de Sant Isidre. Ens van estar diguent com va nèixer aquesta delegació i ens van comptar alguns dels projectes que han dut a terme.

En 2016 va nèixer com a iniciativa de quatre fallers que van organitzar una maratò de donacions amb el nom "Una medul·la per a Mayte", entre altres col·laboradors van comptar amb el Llevant UD que va regalar entrades per a cada donant.

En 2017 és quan es genera la delegació de Solidaritat en la junta directiva de la falla, el seu projecte d'aquell any es diu "Conquistant escalons" i es van realitzar una marxa "Caminant contra el Parkinson", una jornada de tallers, un menjar, un torneig de fallera calavera i un mercat solidari, tot el recaptat en estos esdeveniments va ser destinat a l'Associació Parkinson València.

En 2108 col·laboren amb l'Associació Asperger València i organitzen entre altres activitats un compta contes, un "Conciertazo" amb la col·laboració de l'agrupació musical Sant Isidro i porta com a títol "El somni d'Andrés". També van fer un taller d'integració amb la Federació de Persones Sordes de la Comunitat Valenciana (FESORD C.V.)

Durant aquest any es realitzen els primers premis Sidret que es van entregar al febrer de 2019 i la presentació dels quals es va realitzar en Junta Central Fallera conjuntament amb els premis Caliu, Lambda i Controla Club.

En els Sidret s'entreguen els premis "Compromiso Fallero" al qual es poden presentar comissions falleres i que està dedicat a Paco Pastor i al qual es van presentar 19 falles, i el premi "Legado de sonrisas" que esta orientat a altres associacions, ONGS o empreses dedicat a Mayte Fernández i va contar amb la participació de 17 associacions. El jurat el va compondre gent externa a la falla de la Asociacion de veïns, representants de JCF o fins i tot d'altres falles.

El premi "Compromiso Fallero" el va rebre la falla Santa María Micaela Martí l'Humà. El premi "Legado de sonrisas" va ser per al projecte "Activa d'envelliment actiu" de l'Hospital General de València i es van entregar el diumenge 10 de febrer després d'una fira en la qual tots els participants estaven convidats a participar per a mostrar els seus projectes.

En l'exercici 2019-20 tenen en marxa un projecte que es diu Menja Kilometros que tracta de recaptar un quilo de menjar per al Banc d'Aliments per cada quilòmetre recorregut en les carreres que hi haja entre la Volta a Peu de la Fundació València CF, i la Marató de València i per descomptat està en marxa la segona edició dels premis Sidret.

També vam visitar JCF i la seua delegació solidària ens animà a reprendre la nostra vessant solidària. A més ens contaren entre altres coses de la xarxa solidària, també ens parlaren de en què consisteixen els premis solidaris que es lliuren en la gala de solidaritat fallera i ens de les trobades de solidaritat i falles, de les que hem recollit a continuació les seues conclusions.

Per què les falles han d'impulsar la solidaritat entre les seues activitats?

Les comissions falleres naixen com a associacions primàries en cadascun dels nostres barris. Per tant, les seues accions en el camp de la solidaritat suposen, d'una banda, una aportació que l'enriqueix en termes humans i, de l'altra, un mecanisme d'obertura a la societat que sense cap dubte millorarà les relacions entre comissions falleres i la ciutadania en general. A més les falles no poden viure d'esquena a l'entorn social que les envolta cada dia més sensible a les diferents realitats que les componen.

L'oferta d'activitats de les falles, donat que és el moviment associatiu més gran de la nostra ciutat, dona la possibilitat de materialitzar la inclusió que la nostra societat demana.

Per al desenvolupament d'este treball en l'àmbit de la solidaritat es recomana contar amb una delegació.

Quin tipus de projectes s'han d'impulsar des de les falles?

S'ha d'apostar pel desenvolupament de projectes que suposen millorar la vida de les persones i per a afirmar que es produirà eixa millora ens fonamentem en estàndards democràtics i de valors universals.

Es important distingir accions de projectes. Així mentre que les primeres suposen actes puntuals, els projectes són la suma de diverses accions encaminades a aconseguir un mateix objectiu, inclús podríem afirmar que amb un mateix col·lectiu de destinataris. Tot i que ser que podem començar a treballar des de les falles les accions o actes solidaris, hauríem de tractar de dur a terme projectes amb objectius definits. En la definició deixos objectius sempre hem de contar amb l'assessorament de l'entitat amb què vam treballar, escoltant les necessitats i demandes que ens puguen plantejar i deixant que siguen estes demandes les que marquen els nostres objectius.

Quins criteris hem de plantejar-nos per triar l'entitat amb què col·laborarem en els nostres projectes socials?

La primera cosa que hem d'observar és si l'entitat en què hem pensat ens garantix la transparència necessària, tant en els seus plantejaments com en els seus objectius i accions.

No podem oblidar que les comissions falleres són un instrument per a fer barri, per la qual cosa es recomana començar per detectar si en el nostre entorn més pròxim pot existir alguna entitat social amb la qual podem col·laborar.

A més i, ja que el nostre principal objectiu ha de ser visibilitzar l'acció que es du a terme per l'entitat amb la qual hem triat col·laborar, tal vegada resulte interessant tindre com a criteri de la nostra elecció l'àmbit d'intervenció d'esta, i apostar per aquelles d'àmbit més reduït.

Un aspecte que també ens pot ajudar en la nostra elecció, és si l'entitat ens permet una participació i interconnexió entre l'acció i els qui se'n beneficien, perquè esta possibilitat de poder vore els resultats d'una forma quasi directa actuarà com a motivació de la comissió fallera i element de sensibilització entre els qui la integren.

17

**POTENCIAR LA
LITERATURA
FESTIVA**

Gil-Manuel Hernàndez i Martí, nascut a València. Investigador i científic social, estudiós de la cultura festiva i el patrimoni cultural. Activista cultural faller.

Gil-Manuel Hernández i Martí*Associació d'Estudis Fallers*

Des de que en 2016 la festa de les Falles fou declarada per la UNESCO com a Patrimoni Cultural Immaterial de la Humanitat va quedar molt clar que calia assegurar la seua futura sostenibilitat en tots els sentits. Com ha explicat el projecte Falles Sostenibles, impulsat alhora per la Generalitat Valenciana, la Diputació de València i l'Ajuntament de València a partir de 2017, la sostenibilitat de les Falles implica considerar els seus diversos vessants en totes les activitats, productes, actors i serveis que tenen a veure amb la festa, en tots els espais on esta es viu, així com en els diferents moments de l'exercici faller. Perquè la sostenibilitat aplicada a les Falles significa fer possible una festa que permeta la participació de tota mena de persones, però sobretot la seua transmissió intergeneracional sense morir d'èxit ni desbordar uns límits per tal que la festa conserve la seua personalitat, les seues singularitats i la seua voluntat d'inclusió.

Doncs bé, dins de els diferents vessants que comporta la sostenibilitat de les Falles, és especialment rellevant la que afecta la preservació i transmissió de la literatura fallera, una literatura que està feta essencialment en valencià. De fet, hi ha dos gèneres literaris explícitament fallers, com són l'apropòsit i el llibret, que mereixen especial protecció. L'*apropòsit* es genera arran de la difusió de la pràctica de la presentació per a exaltar les falleres majors de les comissions, enllà pels anys quaranta del segle XX, i es tracta d'una peça teatral, en clau satírica, com la mateixa falla, però també apologètica, ja que en última instància busca el reconeixement de la reina fallera. Pel que fa al *llibret*, té el seu origen en els versos que a mitjans del segle XIX començaren a editar-se per a vendre's a peu de falla, tot i que amb els anys aniria experimentant diverses mutacions fins a arribar a les sofisticades publicacions actuals. Tant el gènere de l'apropòsit com el del llibret s'han convertit típicament fallers i han dinat obres i autors molt interessants. Amb

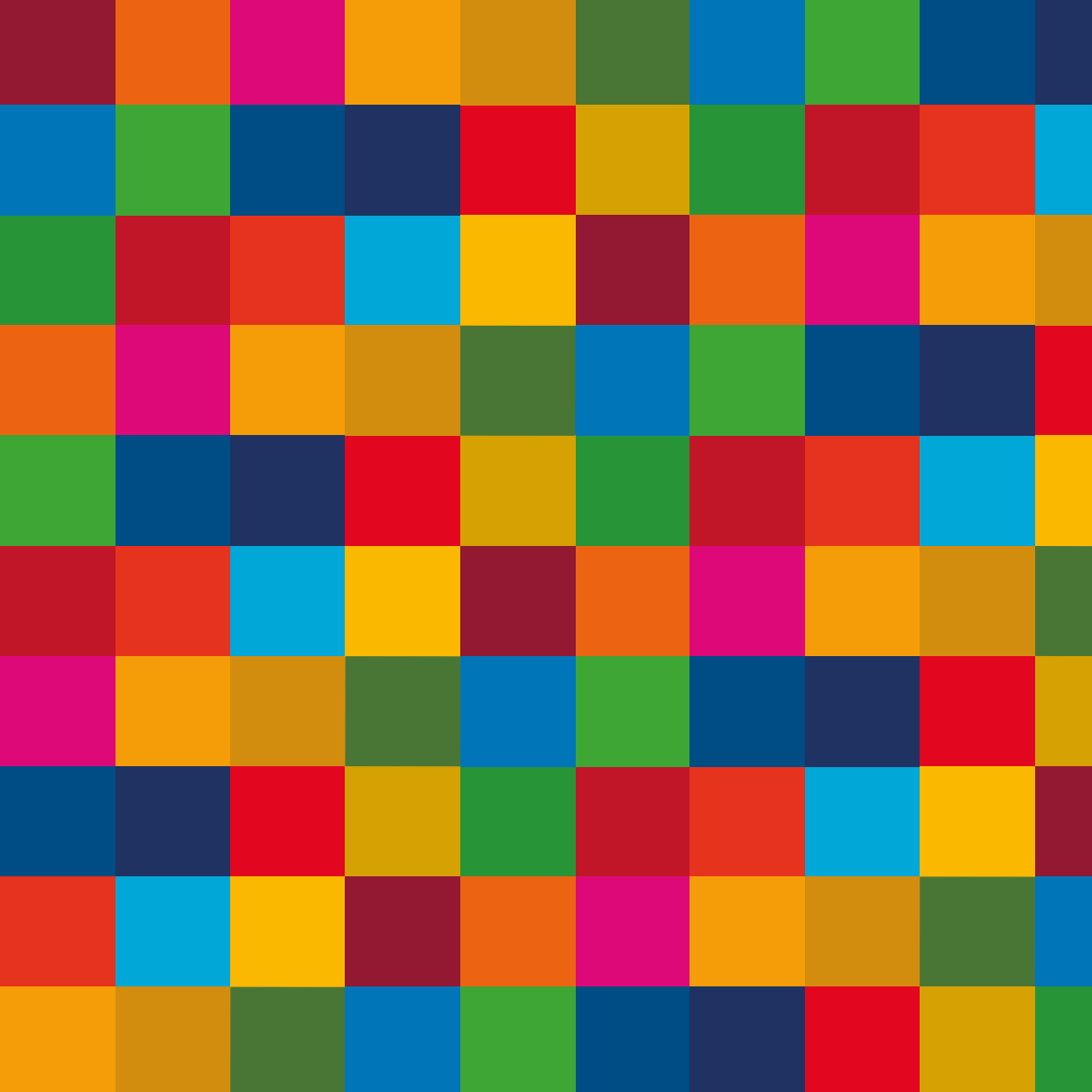

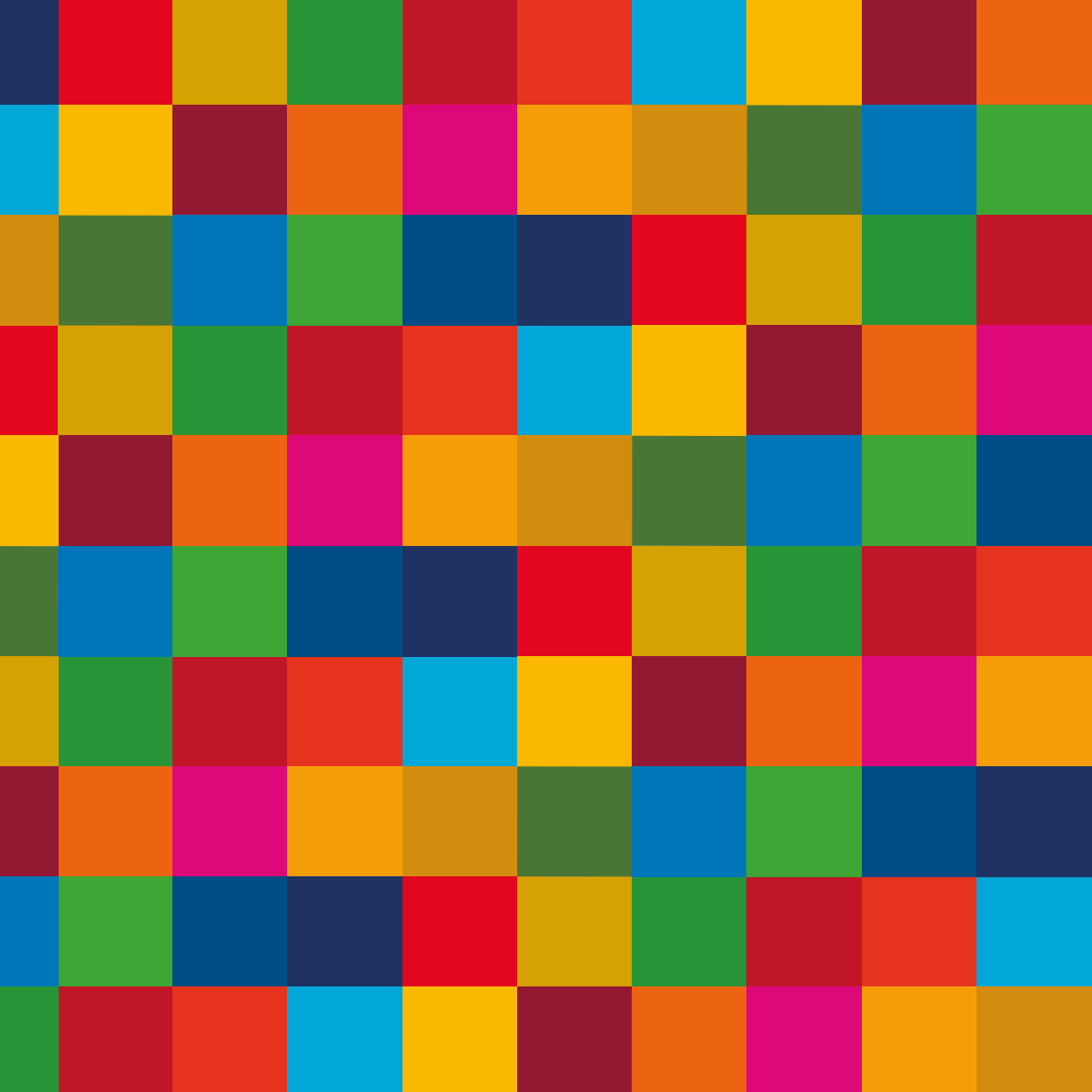
tot, la literatura fallera també integra altres manifestacions literàries, com és el *conte faller*, habitualment publicat en llibrets però també en les múltiples revistes falleres que han existit al llarg del temps, com les especialment destacades de *Pensat i Fet* o *El Turista Fallero*. A més, caldria citar els *articles* d'opinió sobre la festa, de caire més peridístic, publicats en llibrets, revistes i també premsa generalista o especialitzada en la festa. Alguns d'aixos articles són autèntiques peces literàries, on es combina la informació, la reflexió i la creativitat al servei de la promoció de la festa. En el cas dels llibrets i els apropòsits els versos són molt rellevants, encara que també el format teatral es combina amb els versos, conformant una forma d'expressió que beu dels antics col·loquis i raonaments de la cultura popular tradicional.

Però, com hem dit, el més important de la literatura fallera, i on presenta el seu major repte la problemàtica de la seua sostenibilitat, és la qüestió lingüística. De fet, la literatura fallera ha sigut clau per a preservar el valencià, fins i tot en èpoques

molt dures per a la nostra llengua. Vist històricament, no importa tant el grau de normalització com el fet que es conservara i transmetera la llengua gràcies a la festa i els seus actes rituals, i a la voluntat de fallers i falleres d'utilitzar-la. En 1953 la Junta Central Fallera fou una de les primeres institucions modernes a crear un servei de correcció ortogràfica per als documents i escrits redactat en valencià, especialment els llibrets. Aquella iniciativa tenia darrere l'antic Lo Rat Penat i coincidia amb tot un moviment, certament minoritari, però engrescador, de dignificació del valencià, després dels foscos anys de la postguerra. Evidentment, el valencià reivindicat era aquell escrit segons les Normes de Castelló del 1932. Curiosament, aquella primigènia i pionera normalització del valencià en l'àmbit faller va coincidir amb una intensificació del procés de castellanització de la societat valenciana, i, en conseqüència, de les Falles.

Les impugnacions conservadores de les Normes de Castelló al caliu de les tensions ideològiques i polítiques de la Transició democràtica entrebancaren la normalització de la llengua en el món faller, però en última instància cal insistir en el fet que la normalització s'ha anat imposant per pur sentit comú i que el llegat patrimonial de la literatura fallera en valencià és incontestable i és reconegut des de diverses sensibilitats. Per tant, si volem assegurar la sostenibilitat de la literatura fallera, cal assegurar la preeminència de la llengua pròpia dels valencians enfront de les pressions de la castellanització en la societat valenciana. També calen campanyes de reconeixement dels gèneres literaris pròpiament fallers, com és especialment el cas dels apropòsits i els llibrets. A més, és essencial el compromís de les institucions públiques, amb un destacat paper per a l'Acadèmia Valenciana de la Llengua, organismes com el Consell Valencià de Cultura, o les institucions educatives. En qualsevol cas, són les comissions falleres les que, per tindre la responsabilitat d'organitzar des de baix la festa, han de seguir apostant per la transmissió de la literatura fallera, potenciant tant la seua producció com el seu consum. És fonamental, doncs, el repte cultural que se'ls presenta a les comissions, en fer-se protagonistes actives de la continuïtat del patrimoni faller, en tant que la seua estima per les tradicions valencianes és el combustible per a que el motor de la festa continue funcionant perfectament.

Un any més tinc el plaer i l'honor de fer el saluda del nostre llibret.

Com no, donar les gràcies als representants de l'any passat.

Rocío: amb el teu saber estar aconseguiries estar prop del teu somni, estigueres en la Fonteta, passejares el teu nom i el de la nostra comissió amb orgull. Gràcies.

Sofia: Sé que amb la teua timidesa ha sigut prou difícil fer-ho. Però que sàpies que has passat amb excel·lent l'any. Has aconseguit que gaudirem de tu amb la teua tendresa i saber estar de tots els actes amb la teua presència. Gràcies.

Marc: amb la por que vam començar i de la forma que hem acabat, sobren els comentaris, sé que has disfrutat tot el que es podria disfrutar i més. Gràcies.

Sé que els tres intentareu que els representants d'enguany s'ho passen igual o millor que vosaltres.

Berta: Amb la teua il·lusió de ser Fallera Major has aconseguit ser la nostra representant. Gaudeix de tots els actes, encara que estic segur que ho aconseguiràs.

Ivan: President per l'amor que tens a Berta, seràs la persona que mai oblidarà. Responsable i compromés amb les teues obligacions i disfruta-ho que també és el teu any.

Carmen: per fi FM 2020 amb tota la il·lusió que tens poc et farà falta per gaudir de l'any amb l'ajuda de la teua família i de tota la comissió aconseguiràs el teu somni.

Entre els quatre intentarem posar en tots els llocs on anem, el nom de la nostra comissió en alt. No es pot deixar de donar les gràcies a quasi tota la comissió, però en especial a la gent que fa possible en el seu temps i il·lusió totes i cada una de les accions que fem a la nostra falla, monument, llibret, grup d'animació, etc. perquè qualsevol viatge comença amb un passet, el nostre comença amb una idea i en tenim moltes, com per exemple tenim un grup de dipurrunners, un equip de futbol i molts més passets i idees per a posar-los en marxa.

Desitjar-vos bones festes i gaudir de tots els actes que esperem des de la directiva que us agraden i visquen les falles 2020 i la Falla SANT VICENT DE PAÛL DIPUTADA CLARA CAMPOAMOR

Us desitge unes bones falles 2020!

PRESIDENT Juan Fermín Martínez i Navarro

VICEPRESIDENT 1 Salvador González i Cabo

VICEPRESIDENT 2 Domingo Vázquez i Orón

VICEPRESIDENT 3 José Miguel Godoy i Serrano

SECRETÀRIA María José López i Faus

TRESORERA María del Mar Parra i Talavera

COMPTADOR Jose Vicente Peiró i Pons

DELEGADA FESTEJOS Lorena Martinez i Gil

VICEDELEGADA FESTEJOS Maria Hernandez i Lanzat i Carmen Mª Acebedo i Parra **DELE-**

GADA LOTERIA María Pilar Márquez i Bermejo

DELEGADA PRESENTACIÓ Marta García i Salinas

DELEGADA INFANTILS Mª José Pau i Casado

DELEGADA MONUMENT Francisca Castellano i Guillem

DELEGAT DE LLIBRET Juan Felipe Sanahuja i Muñoz

DELEGADA DE BARRA Susana Bornay i Landete

DELEGATS DE BARRA NOCTURNA Juan Manuel Tomás i Aspas

DELEGADA DE PROTOCOL Marta Parra i Montaña

DELEGADA D' AGRUPACIÓ Adoración Parra i Talavera

DELEGADA BALLS REGIONALS Carmen Peiró i Conde

DELEGAT D'ESPORTS Pedro Funes i García i Francisco Alamino i Bautista

DELEGAT ACTIVITATS DIVERSES Amadeo Navarro i Martínez

BIBLIOTECÀRIA Salomé Gil i Mora

Acevedo Parra, Carmen M^a
Alamino Bautista, Aroa
Alamino Bautista, Fco. Jesus
Alamo Bañuls, Manuel
Al-Awa Estela, Sofia
Amo Martinez, Vicente
Argüello Lava, Víctor
Armero Berlanga, Angeles
Balaguer Blasco, Jose
Baron Millan, Maria
Barres Pauls, Carmen M^a
Barres Sebastia, Susana
Bautista Gabaldon, Mª Jesús
Blanco Mellado, Raquel
Bornay Landete, Susana
Bru García, Amanda
Bueno Garcia, Fco De Borja
Bueno Sanchis, Pilar
Cabrero Martin, Fernando
Camarena Cortes, Mª Jesús
Casas Martinez, Rebeca
Castellano Guillem, Francisca
Cerdán Fernandez, José Pedro
Chulvi Burgos, Jose Ramón
Collado Perez, Mª Vicenta
Conde Corbacho, Mª Teresa
Cuñat Del Olmo, Mª Amparo
Damaso Vega, Nacho

De La Torre Reyes , Amelia
Diaz Mediavilla, Ana Delia
Dolz Martinez, Julia
Espuig Cresencio, Ana
Esteban Reyes, Mª Carmen
Esteve Lopez, Jose
Fernandez Garcia, Daniel
Fernandez Losilla, Clara
Fernandez Vicente, Mª Leticia
Fornas Piñon, Amparo
Funes Garcia, Pedro
Galindo Torres, Ruben
Garcia Meseguer, Jose
Garcia Meseguer, Mª Dolores
García Salinas, Marta
Gil Mora, Mª Salomé
Godoy Serrano, Jose Miguel
Golfé San Martín, Alejandro
Gonzalez Cabo, Salvador
Gonzalez Camacho, Pedro Joaquin
Gonzalez Moya, Eva Gloria
Grao Silvestre, Adolfo
Gutierrez Pascual, Fco. Javier
Gutierrez Vigo, Noemi
Hernandez Cadiz, Amalia
Hernandez Lanzat, María
Hernandez Salvador, Angel
Herrera González, Enrique

Huerta Gimenez, Sergio
Iglesias Barco, Nieves
Lacuesta Bayona, Daniel
Lanzat Roig, Laura
Lanzat Roig, Auxi
Lázaro Moreno, Fco. Javier
Lluch Belmonte, Rafael
Lopez Calvo, Jose Carlos
Lopez Faus, Mª José
Lopez Faus, Inmaculada
Lopez Perez, Esther
Lopez Rubio, Luis
Lopez Zabala, Ivan
Lumbreras Blasco, Marta
Maiquez Amigo, Jovita
Marin De Gracia, Jorge Juan
Marquez Bermejo, Pilar
Martin Sevilla, Javier
Martinez Albors, Lara
Martinez Gil, Lorena
Martinez Madramany, Alberto
Martinez Martinez, Alicia
Martinez Navarro, Juan Fermín
Martinez Parra, Rocío
Martinez Tercero, Dionisia
Martinez Tercero, M. Pilar
Mellado Marquez, Esther
Mercader Ruiz, Rogelio
Montaña Lopez, Melanio
Mora Rubio, Mª Inmaculada
Morante De Gracia, Jose Antonio

Muñoz Lopez, Maria Angeles
Muñoz Lopez, Helena
Navarro Armero, Patricia
Navarro Armero, Christian
Navarro Martinez, Amadeo
Navarro Rodriguez, Julia
Navarro Rodriguez, Paula
Navarro Valles, Marta
Nieto Torres, Sofía
Ortega Barres, Mª Jose
Ortega Barres, Elisa
Ortega Pinilla, Mar
Ortiz Tercero, Fco. Santiago
Pagan Castaño, Javier
Parra Montaña, Marta
Parra Talavera, Adoracion
Parra Talavera, Mª Del Mar
Parra Talavera, Yolanda
Pau Casado, María José
Pau Martinez, Juan
Pauls Soler, Carmen
Pedregosa Moreno, Mª Isabel
Peiro Conde, Carmen
Peiro Pons, Jose Vicente
Peña Sanchez, Carolina
Perez Castellano, Maria Amparo
Perez Valera, Adrian
Piñango Camarena, Paula
Piñango Ripolles, Norberto
Pons Marquez, María
Pons Pons, Luis

Quintero Soria, Mª Isabel
Ramirez Moret, Luis
Robledo Sanchez, Ana
Rodes Ramon, Antonio Jose
Rodriguez Perez , Mª José
Roig Sales, Teresa
Ros Puerto, Alejandro
Rubio Nuñez, Mª Antonia
Sanahuja Muñoz, Juan Felipe
Sanahuja Muñoz, Mª Jose
Sanahuja Muñoz, Diego
Sanchez Capilla, Francisca
Sanchez Capilla, Ana
Sanchez Rodriguez, Miguel
Sanchez Sanchez, Lourdes
Sanchez Sanchez, Laura
Sanz Alzamora, Pascual
Sanz Llopis, Nieves
Sanz Mir, Pedro Miguel
Tomas Aspas, Juan Manuel
Torres Castillo, Mª Pilar
Torres Castillo, Cristina
Utiel Valero, Nuria
Valero Terron, Miguel Angel
Valero Vicente, Mª Del Mar
Valles Ruiz , Mª Teresa
Vázquez Orón, Domingo
Vazquez Pelaez, Miguel
Vigo Arroyo, Visitacion
Villarroya Semper, Concepción
Zambrana Agostinelli, Jeronimo

Zambrana Bueno, Noelia
Lopez Pardines, Joaquin
Conde Carbacho, Sagrario
Lopez Conde, Oscar
Peiro Conde, Daniel
Yarden, Adi
Alvarez Gil, Carlos
Chulvi Rubio, Mario
Dominguez Castellano, Alicia
Ferrandez Chulvi, Jordi
Garcia Dolz, Ines
Garcia Dolz, Andrés
Garcia Lara, Elvira
Hernandez Lanzat, Sara
Martinez Gil, Maria
Martinez Parra, Raúl
Ortiz Pau, Lucia
Ramirez Fernandez, Raquel
Romero Castilla, Sergio
Valero Sanchez, Andrea

Carmen Peiró i Conde

Fallera Major 2020

Dedicat a la meua família fallera.

Parlant de Llibertat... amb aquest saluda i en aquesta pàgina del nostre llibret soc lliure per a expressar-me i dirigir-me a vosaltres, la meua comissió. Que tasca tan difícil! No per falta de paraules sinó perquè espere saber plasmar en unes línies tot el que estic sentint durant aquest any i és que, està sent màgic.

Els que em coneixeu bé, sabeu l'amor que tinc per la nostra ciutat i per la nostra festa, les falles. Aquest amor ha anat evolucionant i creixent i tota la meua família s'ha anat contagiant d'ell, fins al punt, de considerar el dia de l'ofrena com un dels més feliços de l'any. I, en gran part, m'heu ajudat tots vosaltres a portar a la meua família al món faller ja que des del primer moment, ja fa més d'una dècada, ens sentim com a casa. És per això que estic orgullosa de pertànyer a Diputada, una falla humil, familiar i amb persones de gran cor.

Soc fallera dels peus a la peineta i, per aquest motiu, estic esprement aquesta experiència al màxim. Gaudisc de cada acte, de cada sopar en el casal, de cada presentació, de cada selfie... No em vull perdre res! Vaig sempre amb els ulls ben oberts perquè el que pestanyeja, s'ho perd. És un honor i un privilegi representar-vos, tant de bo puga arribar a transmetre-us i compartir tot això que us estic comptant.

Tota paraula d'agraïment es queda curta i és a vosaltres, dipufalleros, als primers als quals vull mostrar-vos la meua gratitud. Gràcies per acompanyar-me durant tot l'any, pel treball que hi ha darrere de cada acte, per cada paraula d'afecte, per tots els moments de diversió i també pels emotius i, sobretot, per ensenyar-me els valors necessaris per a crear falla i per deixar-me ser la vostra Fallera Major 2020. Espere estar a l'altura, m'estic esforçant perquè així siga.

No puc no esmentar a la meua família, especialment, als meus pares. Gràcies a ells estic complint el meu somni i han fet de la meua felicitat, la seua. Sou el millor

que tinc, res seria igual sense vosaltres. Us vull amb bogeria. I, per descomptat, agrair als meus amics que formen part activa de la màgia d'enguany i que siguin els millors acompanyants que puga tindre. Tant de bo tot el que m'oferiu us siga retornat i conservar-vos per a tota la vida.

Però en aquesta aventura no he caminat sola. Gràcies Juanfer per ser la persona que més seguretat m'inspira a l'hora de creuar la passarel·la, admire el teu treball i la teua dedicació, eres un gran amic. I també gràcies al meu Iván i a la meua Berta, sou dolços i innocents i els millors companys de vivències. Arribeu tan alt com nostres caxirulos ho van fer a la platja

el dia de la signatura de contractes amb els nostres artistes fallers.

Finalment, només em queda desitjar que aquestes falles siguin especials i meravelloses per a tots ja que gaudir de la setmana fallera amb el calor de la comissió és el millor que hi ha.

Tan sols em queda dir: Visca València! Visquen les falles i visca la falla Sant Vicent de Paul Diputada Clara Campoamor!

Amb tot el meu afecte,

La vostra Fallera Major 2020.

Amb el foc i la flama
fem festa i soroll
una setmana de falla
i un any de color

Desfilem per l'ofrena
gaudint en l'arribada
al sentir com ressona
el nom de Diputada

És la nostra una terra
plena de llum i de flor
i tu com a dona fallera
la millor resplendor

Ara ets la reina
de la nostra comissió
i no és qualsevol feina
ser la reina d'Orriols

Ets de sempre fallera
un exemple de tot
d'alegria, de bellesa
i valenciana de cor

Enguany et toca a tu
sentir fort el teu nom
i nosaltres amb orgull
el de la nostra Fallera Major

Carmen Peiró i Conde
Fallera Major de la falla
Sant Vicent de Paül
Diputada Clara Campoamor

Impressiona, veritat? Ella és així: grandiosa, poderosa, ostentosa i lliure? Des de sempre hem pensat que els diners atorguen la felicitat o la llibertat. Però, és cert? La nostra menina, en la seua època, era una de les dones més riques de tot el món. Tenia el món als seus peus però es consumia tancada entre or, pedres precioses i sedes salvatges. Si la mires intensament i aconsegueixes arribar al seu interior, podràs apreciar les seues ànsies de LLIBERTAT.

Potser la LLIBERTAT no es trobe en una persona, una situació o un país. Potser estem equivocats i calga buscar-la en moments concrets de la nostra vida. No és potser la innocència de la infància un perfecte sinònim de la LLIBERTAT? Qui no vol tornar a sentir-se LLIURE jugant, saltant, ballant, parlant, fent trastaes, sent xiqueta i LLIURE.

A mesura que anem creixent, ens convertim en persones menys lliures o cosa que és el mateix, persones amb prejudicis. Si et poses eixa roba eres d'eixe grup, si veus eixos programes ets d'esta forma, si escoltes esta música has de ser d'esta manera, si t'agrada eixa persona ja t'has etiquetat per a tota la teua vida. ETIQUETES, d'això és el que està plena la societat d'aquest segle, d'etiquetes i falta de LLIBERTATS.

Veus eixa pintada? Representa a un dels símbols més importants de la LLIBERTAT en la societat occidental. Però mira-ho de prop. Què veus? La nostra societat, societat occidental, la més avançada i pro drets humans del planeta ha sigut també una de les societats que ha executat les majors atrocitats contra la vida i la LLIBERTAT de les persones. No mirem les coses des de lluny, no passem de llarg els detalls, no oblidem la nostra història, cal continuar avançant en LLIBERTAT.

Mireu eixa menina
tan gran i tan divina
Té vestits, barrets i mira
Com si fos una regina

Una menina ostentosa,
rica i grandiosa
Posseïa una riquesa
que la feia poderosa
Però es consumia per no tindre llibertat
Impressiona veritat?

La llibertat si no la busques
Acabes en la ignorància
Però és molt fàcil trobar-la
Si recordes la teua infància

Hem fet una teranyina
I a eixit una menina
i si les fas xicotetes
doncs te eixen meninets

Cóm vas vestit
o cóm et comportes
Què no t'agrada
o amb què t'emociones

D'etiquetes està plena
la nostra societat
Prejudicis que no ens deixen
viure en llibertat

Es veu ben clar la pintada
La pau d'una societat avançada
Però si ho mirem de prop
La seua història és atroç.

No oblidar mai la història
Ni les seues atrocitats
Per seguir avançant
en la conquesta de llibertats

No fa falta que vos diga
que ella mai mendiga
La gent de l'alta societat
és la botxina de la seua llibertat

No es la nostra Diputada
una fallla adinerada
pero la nostra menina
ens fa ser canela fina

Pere Miats

Estem amb Ivan, el nostre president infantil i anem a parlar amb ell sobre les coses que més li agraden.

Quina edat tens? Tinc 12 anys des del 18 de Setembre.

Quin curs estudies? Estic en 1 de l'ESO.

Quina assignatura és la teua preferida? La meua assignatura preferida és Geografia i Història.

Què t'agrada fer al teu temps lliure? En el meu temps lliure m'agrada molt jugar al Fortnite i quan no puc em pose a dibuixar.

Quin és el teu menjar favorit? El meu menjar preferit és la paella

Orxata amb fartons o xocolate amb xurros? A l'estiu millor orxata amb fartons i, a l'hivern millor la xocolata amb xurros.

El teu color favorit? El meu color favorit és el blau.

Quina música és la que més escoltes? La música que més escolte és el rock perquè el meu pare toca en el grup Ronda Norte i me l'ha posat des de molt xicotet.

Pregunta difícil, Xuxes o petards? En falles molt millor els petards perquè amb això em divertix més, les xuxes molt millor per als aniversaris o veient una pel·lícula.

Què és el que més t'agrada de la falla? El que més m'agrada és baixar els divendres, sopar amb els amics, estar parlant després amb ells i fer històries en Instagram.

Què et va animar a ser President Infantil? Jo mai he volgut ser President Infantil, més que res perquè a mi mai m'ha agradat vestir-me de faller.

Ja l'any passat Sofia m'ho va demanar i li vaig dir que no, i enguany al ser la meua cosina Berta m'ho vaig estar planejant i entre ella i Marta Salinas em van convèncer i li ho vaig dir als meus pares. Ells sempre m'han dit que el que jo volguera, però sabent que m'havia de vestir molt de faller i moure'm molt en este món, que encara que soc faller des que vaig nèixer era desconegut per a mi.... Però ara no ho canvie per res

Aleshores no t'agrada vestir-te de Faller? Abans no, però ara està agradant-me molt, sobretot amb el meu tio Emi que m'ajuda molt a vestir-me i em posa els complements al seu lloc i vaig molt còmode.

Quin acte esperes amb més ganes? La Presentació.

Per què? perquè m'agrada molt veure o actuar en l'obra de teatre i passar per la passarel·la vestit de faller.

Què t'han dit els teus amics de que vages a ser el President Infantil 2020?

Doncs que m'ho vaig passar molt bé en el meu any.

I què t'han dit els teus familiars? La meua iaia sempre va voler que fora, però com que no em veia amb ganes mai m'ho va dir, però quan li ho vaig dir es va posar molt contenta, ella sempre està pendent de tot, els meus pares (bé més la meua mare) també es va posar molt contenta.

Que li vols dir a la teua Comissió infantil? Doncs que s'ho passen molt bé amb mi i es divertisquen molt en falles.

PRESIDENT Iván López i Ortega
VICE-PRESIDENT Marc Grao i Muñoz
VICE-PRESIDENTA Ainhoa Tomás i García
VICE-PRESIDENTA Marta Peris i Castellano
SECRETARIA Gurleen Singh i Bornay
TRESORERIA Nerea Ferrández i Chulvi
COMPTADORA Aitana Navarro i Moyano
DELEGADA DE COREOGRAFIA Victoria Pagán i Barres
DELEGAT Carles González i Torres
DELEGADA María Magdalena Tomás i García

Comissió infantil

Alamo Espuig, Sara
 Alamo Espuig, Daniel
 Amo Fernandez, Vega
 Amo Fernandez, Vicente
 Aznar Vázquez de Ágredos, Mario
 Cabrero Cabello, Jorge
 Carvajal Capilla, Claudia
 Casan Lanzat, Andrea
 Casan Lanzat, Angela
 Cerdan Pons, Sofia
 Cerdan Pons, Sergio

Chavarria Pagan, Clara
 Chulvi Rubio, Natalia
 Cortés González, Lucía
 Faubel Hernandez, Amalia
 Faubel Hernandez, Maria
 Faus Lopez, Fanni
 Ferrandez Chulvi, Nerea
 Galindo Pedregosa, Adriana
 Galindo Pedregosa, Arnau
 Godoy Ortega, David
 Gonzalez Torres, Carles

Grao Muñoz, Marc
Guerola Fernandez, Aitana
Gutierrez Vigo, Javier
Higueras Parra, Mario
Huerta Marquez, Adrian
Jimenez Navarro, Sofia
Jimenez Navarro, Adriana
Lagullon Llorens, Oliver
Lluch Alamino, Daniela
Lopez Ortega, Ivan
Lopez Perez, Estela
Marin Navarro, Helian
Marin Navarro, Ulises
Martin Sanz, Carlos
Martin Sanz, Javier
Martinez Collado, Andrea
Martinez Collado, Marta
Navarro Moyano, Aitana
Navarro Peñarrubia, Sofia
Ortiz Pau, Laura
Pagan Barres, Berta
Pagan Barres, Victoria
Perez Cortes, Alan
Perez Cortes, Noa
Peris Castellano, Marta
Raga Lumbreras, Aurea
Ramirez Fernandez, Marta
Rodriguez Lafuente, Eva
Rodriguez Lafuente, Mario
Sanahuja Garcia, Carmen
Sanahuja Garcia, Lucia

Sanahuja Gonzalez, Noelia
Sanahuja Gonzalez, Leire
Sanchez Diaz, Rodrigo
Sanz Balanza, Celia
Sanz Dolz, Laura
Singh Bornay, Gurleen
Tomas Garcia, Ainhoa
Tomas Garcia, Mª Magdalena
Valero Sanchez, Sofia
Vazquez Torres, Lucas

Ulises Marín Navarro
15/07/2019

Fanni Faus López.
10/12/2019

Berta Pagán i Barres

Fallera Major Infantil 2020

Estimada comissió, no sabeu la il·lusió que em feia ser fallera major infantil.

Mai en la meua vida m'imaginava que el meu somni s'anava a complir i estic vivint un any molt emocionant. Però hi ha una cosa que no m'agrada gens i és haver de quedar-me fora del casal mentre que assagen la presentació perquè em mor de ganes d'entrar.

Al que anava...

Vull representar a la meua falla com es mereix i faré tot el que puga perquè així siga.

M'agradaria donar les gràcies als meus pares perquè tot el que somniava s'ha complit i com no, a la meua germana per estar ací sempre quan ho necessita.

També a Mariajo per fer-me els vestits i a Marta per pentinar-me. A la resta dels meus amics i amigues falleres, per ajudar-me en tot i sempre estar al meu costat i finalment als artistes fallers per fer les falles amb molta estima.

A Juanfer, Ivan i Carmen dir-vos que segur que ho passarem genial junts, com ho estem fent ara. Formem una colla molt divertida i estic molt contenta de compartir la meua il·lusió amb vosaltres.

Enguany les falles parlaran de llibertat, igualtat, sostenibilitat i de segur serà una "revolució fallera".

Us desitge que sigueu molt feliços i que visquen les falles 2020!

Cada dia ens regales
unes lliçons de dolçor
de família fornera
has d'estar feta de dolç

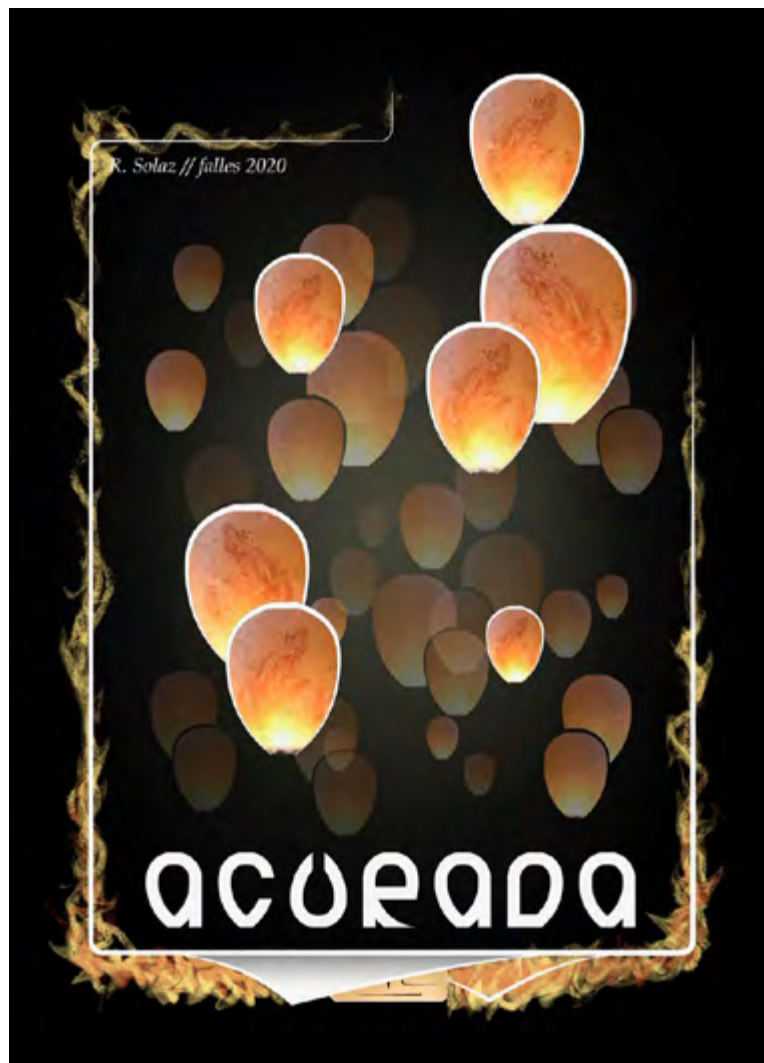
El teu somriure de xiqueta
com el cant d'un ocell,
et fa forta i valenta
i ens il·lumines en ell

A lo millor faig un poema
però mai podré explicar
la teua bellesa interna
per ser infinita i genial

El teu somni de fallera
pot ser s'ha complit
en aquest any de reineta
del que ara estàs gaudint

Estic del tot content
de que ara jo puga dir
que t'has eixit en la teua,
Fallera Major Infantil.

Visca la dona valenta
que creix cada dia en tu
visca sempre esta xiqueta
que ens plena sempre d'orgull
i visca la nostra Berta
que no hi ha fallera com tu!

Les llanternes voladores provenen d'Orient i fer-les volar atrau la bona sort i la prosperitat. La seua llum simbolitza la saviesa i ens indica el camí que hem de recórrer per aconseguir els nostres desitjos. Mentre la flama continue encesa, la llanterna es mantindrà en l'aire guiant les nostres accions i convertint els nostres desitjos en realitat.

I és que demanar un desig és un dels majors exercicis de llibertat que l'ésser humà es pot permetre. En aquest procés no existeixen limitacions ni censures, tots som iguals davant la immensitat de les possibilitats. Si a més a més, tenim en compte la innocència, l'autenticitat i la creativitat sense límits que tenen els més menuts, imagineu quin podia ser el resultat d'aquests desitjos?

Acurada, la figura principal de la falla, s'encarregarà de cuidar les flames de les llanternes per tal que puguen complir els seus objectius i fer realitat els desitjos dels xiquets. Ella les cuidarà, les tractarà amb estima, les donarà força i les protegirà quan el vent intente apagar-les.

Si vols ser partícip d'aquest procés i deixar-te guiar i sorprendre per la llum dels xiquets de Diputada, no dubtes i vine a visitar-nos a la setmana fallera. De segur que et sorprendràs amb els resultats.

No n'hi ha cap moment
més lliure i alliberant
que quan es demana un desig
per tal que es faça realitat.

La igualtat i la llibertat
ja no són una quimera
cada vegada és més real
el futur que ens espera.

I és que comencen a volar
les noves generacions
que segueixen el camí
de les llanternes i el seu foc.

Les llanternes representen
els desitjos que el menuts
demanen que es complisquen
per a assentar el seu futur.

Acurada s'encarrega
de tindre cura d'elles
per a que cap flama s'apague
ni cap llanterna s'estavella.

Serà l'educació
l'arma que els empodere
per construir la societat
que han desitjat sempre.

Perquè els menuts són lliures
i no estan condicionats
per les correccions polítiques
ni els convencionalismes socials.

La xicalla no fa diferències,
tots són xicalla per igual
sense importar els seus orígens,
religió o identitat.

Tant xiquetes com xiquets
juguen lliurement
sense fer cap diferència
comparteixen els joguets.

Els menuts són exigents
i reclamen la nostra atenció.
Construeixen castells en l'aire
amb la seua imaginació.

Juguen al nostre planeta
que necessita protecció
per fer que el canvi climàtic
només siga un malson.

Estimen als seus iaïos
i els escolten amb atenció.
Els respecten i els admiren
com mana la tradició.

Però n'hi ha desitjos que costa
poder-los fer complir
però amb esforç i persistència
tot es pot aconseguir.

Els són el futur
de la nostra societat
i els adults som el suport
que els ha de fer volar.

Els Premis de Diputada

- 1r premi parxís de l'Agrupació Rascanya.
- Campions de truc del sector Rascanya.
- 2n classificats de dominó de l'Agrupació Rascanya.
- 1r premi masterchef infantil de l'Agrupació Rascanya.
- Premi a l'animació més enèrgica de la mitja marató de València.
- 2a Falla més nombrosa de la mitja marató de València.
- Premi a l'animació més original de la marató.
- Premi al millor llibret de l'Agrupació Rascanya
- 2n premi Betlems agrupació Rascanya.
- 3r premi de postals nadalenques de l'Agrupació Rascanya.
- Premi a la falla més nombrosa del circuit divina pastora de carreres de València.
- 7é premi de la ciutat de València per la promoció de l'ús del Valencià en els llibrets
- 2n premi de disfresses infantils Agrupació Rascanya
- 3r premi Caliu Falla infantil igualitària i diversa
- 8é premi de Falles experimentals

ARGENT

Sara Álamo i Espuig
 Estela López i Pérez
 Andrea Martínez i Collado
 Lucas Vázquez i Torres

Recompenses Majors**ARGENT**

Francisco Alamino i Bautista
 Maria Barón i Millán
 Maria Hernández i Lanzat
 Francisco Javier Lázaro i Moreno
 Dionisia Martínez i Tercero
 Christian Navarro i Armero
 Paula Navarro i Rodríguez
 Mar Ortega i Pinilla
 Mª Jose Pau i Casado
 Lara Martínez i Albors

OR

Marta García i Salinas
 Salvador González i Cabo
 Adolfo Grao i Silvestre
 Helena Muñoz i López
 Juana Carmen Pauls i Soler
 Mª Pilar Torres i Castillo

OR AMB FULLES DE LLORER

José García i Meseguer
 Pedro Joaquín González i Camacho
 Luís López i Rubio
 Francisca Sánchez i Capilla
 Concepción Villarroya i Semper
 Daniel Fernández i García

OR I BRILLANTS AMB FULLES DE LLORER

Pilar Bueno i Sanchis
 José Ramón Chulvi i Burgos
 José Miguel Godoy i Serrano
 Antonia Rubio i Núñez

DIUMENGE 1 MARÇ

Menjar germanor

Concentració per a anar a la crida

DIUMENGE 8 MARÇ (PROPOSTA)

10,30 h Esmorzar popular germanor

12,00 h visita exposició ninot

DIJOURS 12 MARÇ

Muntatge carpa

DIVENDRES 13 MARÇ

10,00 h esmorzar i muntatge de carpa

22,00 h sopar fallera major

24,00 h orquestra «people»

DISSABTE 14 MARÇ

10,30 h parc infantil "inflables"

14,00 h menjar fmi i p.Inf (confirmar assistència)

18,00 h replegà ninot infantil

20,00 h sopar planta infantil i

lliurament recompenses

Festa per a infants (organitzada per delegació infants)

DIUMENGE 15 MARÇ

8,00 h xocolatà plantà infantil i acabar plantà infantil

Jocs infants i paella per a infants

(organitzat per deleg. Infants)

14,00 h menjar germanor "calderes" a escot

18,00 h replegà ninot major

21,30 h sopar plantà majors i

lliurament recompenses

Planta de la nostra falla harmonitzada per deleg. De festejos

DILLUNS 16 MARÇ

8,00 h xocolatà

11,00 h quinto i tapa

12,00 a 14,00 h tallers infants

(organitzat per *deleg infants)

16,30 h premi infantil (si no hi haguera es farà cercavila per la vesprada)

20,00 h sopar infants

22,00 h sopar majors

24,00 h discomòbil per discomoviles five5

DIMARTS 17 MARÇ

8,00 h xocolatà
 9,00 h premi major (si no hi haguera es farà cercavila al matí)
 10,30 h parc infantil "inflables"
 11,00 h «quinto i tapa»
 14,00 h menjar de germanor "arròs forn" a escot
 18,30 h disfresses
 Berenar-sopar infantils
 20,00 h concurs paelles
 24,00 h discomòbil per discomòbil «five5»

DIMECRES 18 MARÇ

8,00 h desperta i xocolatà
 11,00 h cinqué i tapa
 14,00 h cercaviles amb l'agrupació
 20,00 h ofrena
 Sopar amb la col·laboració de cadascun dels fallers
 Discomòbil organitzada per deleg. De festejos

DIJOUS 19 MARÇ

8,00 h despertà i xocolatà
 12,00 h missa s. Jeronimo i cercavila
 14,00 h mascletà al parc de l' ermita
 16,00 h desmuntatge de la carpa
 19,00 h vespertà infantil
 20,30 h Sopar infantils
 22,00 h cremà infantil
 22,30 h sopar majors
 24,00 h cremà majors

DIVENDRES 3 ABRIL

Junta general, liquidació de comptes i elecció de president

Records... Acabàrem gener de 2019 guanyant el primer premi del concurs de disfresses infantils de l'agrupació Rascanya i començarem febrer guanyant el Masterchef infantil. Després ens van visitar els personatges de Star Wars i passarem una vesprada en el qual tota la nostra força va ser solidària

170

El mes de març vam fer el que fan els fallers en el mes de les falles, de tot menys dormir. Passarem unes falles estupendes en les quals vam tindre un oratge espectacular que ens va permetre passar-lo d'allò més bé. Mireu les fotos i jutgeu vosaltres

Al mes d'abril ens vam emportar l'alegria que el meu germà major el llibret de l'any passat "mediterrània" va ser guardonat com a millor llibret de l'agrupació de Rascanya. A més tinguérem la trucada que fem per a nomenar als nostres representants d'enguany. I com no la tradicional exaltació de l'Agrupació.

Al maig vam plantar la nostra creu i els nostres dipurrunners corregueren sen se parar fins guanyar el circuit de carreres de la ciutat de València. Anarem a Castelló a acompanyar als amics de la Cofradia de nostra senyora del Carmen. El segon diumenge anarem al besamans de la Verge.

174

Al juny vam tindre la convivència de Rascanya Sant Joan i l'aniversari de la falla quasi res, vinga a menjar paella al mig del carrer.

Al juliol vam anar a jugar al riu el campionat de truc i el de parxis com a campions del sector Rascanya. I la nostra fallera major de 2019 Rocio va ser seleccionada per a anar a la fonteta

176

Al setembre vam celebrar com cada any les festes de Sant Jeroni i l'acte d'entrants i eixents. La nostra Rocio fou molt feliç desfilant per la fonteta.

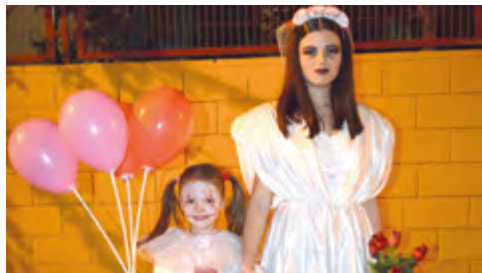

Octubre és el mes de la mitja marató on tornarem a guanyar premi a l'animació i fórem la segona falla més nombrosa, anàrem a la dansà, i a la platja per a la firma de contractes i passar una vesprada d'allò més divertit empinant el catxirulo.

178

Al novembre vam tindre la presentació d'esbossos amb els nostres artistes Guillermo i Ramón que ja són de la família Diputada. A més gaudirem d'una terrorífica vesprada nit de Halloween amb un passatge que feia molta però que molta por

Desembre va començar amb la maratón on vam tornar a guanyar premi amb la nostra animació, després els Dipurrunners van recollir el seu primer premi del circuit de carreres de la ciutat de València. En arribar el nadal vam fer un Betlem de gnoms i va vindre el Pare Noel a la falla

180

Al gener vam tindre molta activitat, primer les disfresses dels infants on vam quedar segons de l'agrupació. Després la presentació i la visita al taller dels nostres artistes. Mentrestant el nostre equip de futbol 7 anava defensant el nom de Diputada amb orgull.

BAR - BOCATERÍA
Balaguer

SAN JUAN BOSCO 53 · 46019 VALENCIA · TLF. 96 366 27 94

8 POTENCIAR
EL COMERÇ DE
PROXIMITAT I LES
ENTITATS LOCALS

BONES FALLES!

La teua
tenda Consum
al carrer
Pare Viñas, 54
Tel. 963 66 41 80
www.consum.es

consum
que bo ser
diferent!

8 POTENCIAR
EL COMERÇ DE
PROXIMITAT I LES
ENTITATS LOCALS

EconAuto

Taller Multimarca

Duque de Mandas, 36

MANTENIMIENTO DE VEHÍCULOS • MECÁNICA EN GENERAL

Tel. 960 659 593 • 630 334 971

Mobil

 bremsbo

BOSCH

tallereseconauto@gmail.com

8 POTENCIAR
EL COMERC DE
PROXIMITAT I LES
ENTITATS LOCALS

Diputada Clara Campoamor, 6
Telf. 96 327 52 28 · 46019 Valencia

<http://www.dreamcoffee.es>

8 POTENCIAR
EL COMERÇ DE
PROXIMITAT I LES
ENTITATS LOCALS

CENTIMETROS
CUBICOS
MOTOS

C/ LERIDA, 14 - BAJO - T. / F. 96 347 43 72
E-MAIL: CM3MOTOS@ONO.COM
46009 VALENCIA

www.valenciahospitalveterinario.com

info@valenciahospitalveterinario.com

Tlf 24 HORAS 963 651 410

CONSTITUCIÓN
HOSPITAL VETERINARIO
PELUQUERÍA
TIENDA ESPECIALIZADA

¡También puedes
seguirnos en Facebook!

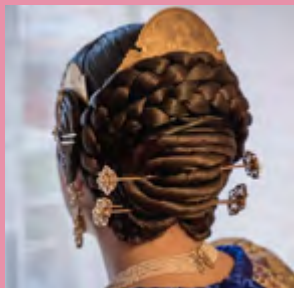
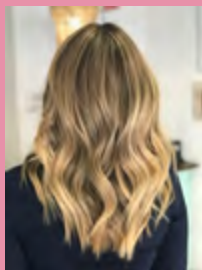

el mejor cuidado
para tu mascota
las 24h

HORARIO

Lunes - Viernes 10 a 21 h.
Sábado 10 a 13 h - 17 a 19 h.

C. Alcedo de Crespins, 12 bajo Valencia

Avenida PRIMADO REIG . 22
610409494

Marta Parra Peluquería y Belleza

@marta-parra_peluqueriaybelleza

8 POTENCIAR
EL COMERCÍ DE
PROXIMITAT I LES
ENTITATS LOCALS

Peiró
FUEGOS ARTIFICIALES

LA TIENDA DE PETARDOS DE LOS NIÑOS DE ORRIOLS

SAN VICENTE DE PAUL 25 BAJO

8

POTENCIAR
EL COMERCÍ DE
PROXIMITAT I LES
ENTITATS LOCALS

Primado reig 53

OLD TRAFFORD BAR FALLAS

53

ós

CENTRO
ÓPTICO
Y AUDITIVO

C/ BILBAO 49
46009 - VALENCIA

96 366 88 15

Optica Sonia Dolz

opticasonia

opticasonia@hotmail.com

C/ San Vicente de Paúl, 17
46019 Valencia
Tel.: 961 050 380 / 635 689 885
lucreciallopis@gmail.com

VIVE AUTÉNTICAS EXPERIENCIAS CULTURALES

Experiencias sólo para niños, en familia, en pareja, con amigos, sólo para adultos, de día, de noche como quieras y cuando quieras.

Conoce la ciudad, sus museos y su patrimonio de una forma diferente.

¿Qué ocurre cuando cae la noche y el museo cierra sus puertas?
Que comienza la aventura

¿Has pensado alguna vez cómo sería pasar la noche en un museo?
Ahora puedes hacerlo, conoce nuestra actividad "al Museo en pijama"
para niños de 7 a 11 años

¿Quieres celebrar un cumpleaños diferente?
Conoce nuestra actividad "cumpleaños culturales" para niños desde 3 años

¿Quieres formar parte de la liga de guardianes del patrimonio?
Conoce nuestros campamentos de navidad, pascua y verano para niños desde 3 años

Atrapados en un museo para resolver un misterioso caso o para luchar por
la corona de emperador
Conoce nuestras actividades nocturnas para adultos

Todo esto y mucho más en www.didacultural.com

CQM CONSULTORÍA

PREVENCIÓN DE RIESGOS
LABORALES

SEGURIDAD DE LA
INFORMACIÓN

SEGURIDAD DE LA
ALIMENTACIÓN

IMPLEMENTACIÓN SISTEMAS
MEDIOAMBIENTALES

IMPLEMENTACIÓN SISTEMAS DE
CALIDAD

Ronda de Narcís Monturiol, 17, 46980

Teléfono: 961 82 99 28 · info@cqmconsultoria.com

www.cqmconsultoria.com

Albañilería
Impermeabilizaciones
Mantenimiento de comunidades
Reformas en general
Revestimientos y pinturas

EUCOVAL, S.L.

Plaza Ramón Contreras Mongrell, 12, Bajo dcha. - 46019 Valencia
695.247.987 • 695.247.988 - e.mail: eucoval@gmail.com

Berenjenas a la Miel

Twister de Gambas

www.casaaparcio.com
Restaurante

Minikebab con Salsa de Yogur

Bravas

Bucaneros de Morcilla

Calamares

Sepia

MiniBurger de Atún

Casa
aparcio

Menús desde 10€

**CROQUETAS DE CHIPIRONES
CON HUEVAS DE SALMÓN**

El Arte del Buen Comer

Reservas: 96 366 63 53 - 654 08 68 23

reservas@casaaparcio.com

Calle Motilla del Palancar, frente nº25, 46019, Valencia

8 POTENCIAR
EL COMERÇ DE
PROXIMITAT I LES
ENTITATS LOCALS

Danza Clásica

(desde iniciación todos los niveles)

Danza Española

Jazz-Funky

Bailes de Salón

Contemporáneo

C/ Motilla del Palancar, 34 acc · Tel. 96 366 67 91

Avda. Blasco Ibáñez, 115 · Tel. 96 355 55 68

C/ Alginet, 8 y 10 (junto Avda. Aragón) Tel y Fax 96 362 27 79 Tel. 96 362 97 06

C/ Salamanca 20 - bajo dcha. · Tel. 96 334 42 31

www.maricruzalcala.com

8

**POTENCIAR
EL COMERÇ DE
PROXIMITAT I LES
ENTITATS LOCALS**

Av. Primado Reig 37 - Valencia
96 3390784

Av. de la Pau, 24 46690 L'Alcudia de Crespins (Valencia)
Telf. 96 204 76 76 - fax 96 204 76 77

Dra. M.ª Luz Martínez Casal
Col. n.º 46002314

Dr. Aladin Awad Hussein
Col. n.º 46002327

C/. Sellent, 5 pta. 4 46019 VALENCIA

Tel. 96 368 01 41

Talleres Paul

Reparación de Plancha y Pintura

MULTIMARCA

San Vicente de Paúl, 23 • 46019 Valencia

Teléfono - Fax: 96 365 20 38

tallerespaul_toni@hotmail.com

D

LOCALES DE ENSAYO
OWNLOAD

*Seguridad 24h/Aire acondicionado/Internet Wi-Fi/Sistema Códex llave
Cámaras de vigilancia controladas las 24h /Seguro de robo/
Dimensiones 18m2 y 25m2/Zona de descanso/
Estudio de grabación/Metro línea3/Bus 36-N2-104*

Información y reservas:

Tlf:655 420 906

E-mail: localesdownload@gmail.com

Avd blasco ibañez,17
Almassera valencia.

8 POTENCIAR
EL COMERC DE
PROXIMITAT I LES
ENTITATS LOCALS

Bar · Restaurante JERONIMO

Jero · 617 20 62 39

LUNES CERRADO

Menú casero - Bocadillos - Tapas - Platos combinados - Comidas para llevar

Calle San Vicente de Paúl, nº 27 - T. 96 203 58 86 - 46019 Valencia

RESTAURANT SHOW

Donde el espectáculo,
no solo es la gastronomía

Lleida, 14 - 46009 València
Tel. 96 338 79 79
www.sondelluna.com

8 POTENCIAR
EL COMERÇ DE
PROXIMITAT I LES
ENTITATS LOCALS

Restaurante

El Trovador

COMIDAS CASERAS
MENÚ NOCHE PICOTEO

Conde Salvatierra de Álava, 34 - Tel. 963 529 654 - 46004 Valencia

Cirilo Amorós, 82 bajo - Tel. 963 356 474 - 46004 Valencia

Plaza Mayor 1, Mislata 46090 Valencia

EL PUEBLO MÁS AFORTUNADO DE ESPAÑA

EL PUEBLO QUE MÁS VECES HA REPARTIDO EL GORDO DE NAVIDAD

1971

1986

2012

2013

2018

CARRER MESTRE GUILLEM, 5, MANISES

WWW.LOTERIAMANISES.COM

8 POTENCIAR
EL COMERÇ DE
PROXIMITAT I LES
ENTITATS LOCALS

Lola

LENCERIA
CORSETERIA
COMPLEMENTS

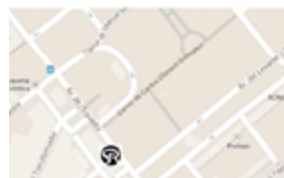
Lola Piñango Ripollés

TEL. 96 366 24 54
C/ San Vicente de Paül, 11
46019 Valencia
lola@lola tienda.es · www.lola tienda.es

8 POTENCIAR
EL COMERC DE
PROXIMITAT I LES
ENTITATS LOCALS

**Avda. Ecuador, 81. Bajo
46025 Valencia**

Tfno: 96 011 23 61

sandra@sandrarojasestilistas.es | facebook.com/sandrarojasestilistas.es

MANTENIMENT DE L'AUTOMÒBIL

C/SAN VICENTE PAUL 29 BAJO DCHA VALENCIA

600032650 - 963219030

jero-perez@hotmail.com · jeroperezlara@gmail.com

8

POTENCIAR
EL COMERÇ DE
PROXIMITAT I LES
ENTITATS LOCALS

Reformas Alhambra

Fontanería - Albañilería
Accesorios - Calentadores
Muebles Baño

VENTA Y EXPOSICIÓN:

C/ Motilla del Palancar, 4 y 5
Valencia • Teléfono 96 366 58 61

Climatización, Ventilación, Aerotermia
y Servicios Integrales

Instaladores y mantenedores autorizados por Industria

Teléfono: 96 004 74 83 • www.layre.es

8

POTENCIAR
EL COMERC DE
PROXIMITAT I LES
ENTITATS LOCALS

C/ Gran Vía del Norte, nº 32 bajo
46117 Betera (Valencia)
www.helpconstructivos.com

info@helpconstructivos.com
960018363

TIENDA DE MING

ALIMENTACIÓN, COMPLEMENTOS
FRUTOS SECOS Y BEBIDAS

SAN VICENTE DE PAÚL 21 IZDA • MVL 698 71 6173

8

POTENCIAR
EL COMERC DE
PROXIMITAT I LES
ENTITATS LOCALS

ACIERTO

Gestión Inmobiliaria

Vendemos tu vivienda
al mejor **precio.**

 960 152 622

C/ San Juan Bosco, 63 (Valencia)
C/ Lepanto, 13 (Alboraya)

Acierto Gestión Inmobiliaria

@aciertoinmobiliaria

info@inmoacierto.es

@AciertoInmo

www.inmoacierto.es

8

POTENCIAR
EL COMERC DE
PROXIMITAT I LES
ENTITATS LOCALS

LA PAGODA

RESTAURANTE CHINO

www.restaurantelapagoda.es

宝塔酒楼

963 669 300 963 279 930

SERVICIO A DOMICILIO GRATUITO
LOS PEDIDOS LLEGARÁN A SU CASA EN MENOS DE 30MIN
PEDIDO MÍNIMO 10,00€

Calle Bilbao 49, 46009, Valencia

HORARIO: 12-16h y 20-24h · ABIERTO TODOS LOS DÍAS

DISTRIBUCION

HELADERIA – HOSTELERIA

622 299 569 – 607 268 651

**SUMINISTROS DE MATERIA PRIMA PARA
HELADERÍA, BEBIDAS, ENVASES ...**

**Suministros para la
Rehabilitación
Construcción
y Refuerzo Estructural**

670 31 95 75

sofcar.es

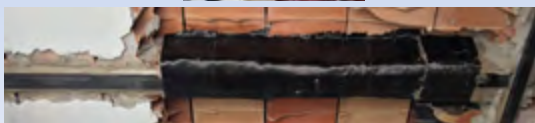
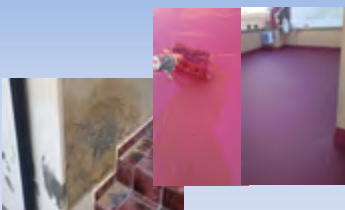

info@sofcar.es

Impermeabilización

Humedades Capilaridad

Refuerzos Fibras Carbono

**NIDE
ADAPTACIONES**

- Fabricación y montaje de dobles mandos auto-escuela para turismos, autobuses y camiones.
- Suministro material autoescuelas.
- Adaptación de vehículos para discapacitados físicos.
- Enganches de remolques.

C/San Vicente de Paul, 17-bajo-F • 46019 Valencia
(Junto Plaza Ramón Contreras Mongrelli) • Tel. **96 365 14 07**
e-mail: talleresnide@hotmail.com
www.nide-adaptaciones.com

Administrador de Fincas Colegiado nº 1.998

ADMINISTRACIONES YAK s.l.

CIF: B 98641541

C/ Cuirassat 2-4 (Acorazado)
46009 VALENCIA

Tel. 96 323 40 73

Fax 96 338 47 31

info@administracionesyak.com
www.administracionesyak.com

¿Te caduca el permiso de conducir?

CENTRO MÉDICO ACORAZADO

CERTIFICADOS MÉDICOS:

CONducir · ARMAS · PERROS PELIGROSOS
MEDICINA SUBACUÁTICA

96 340 30 23

www.cmacorazado.com

C/ Cuirassat (Acorazado), 2-1 · 46009 Valencia
(a la altura del nº89 Avda Burjassot)

Horario: de 17.00h a 21.00h

TODO EN ILUMINACIÓN LED Y ACCESORIOS DE ELECTRÓNICA

- BOMBILLAS, TUBOS, CINTAS, ... DE LED. TODOS LOS MODELOS
- EQUIPOS DE SONIDO, ALTAVOCES, AMPLIFICADORES
- EQUIPOS DE ILUMINACIÓN PARA FIESTAS
- MANDOS A DISTANCIA (TV, TDT, DVD, PUERTAS DE GARAJE)
- SOPORTES PARA TV LCD Y PLASMA, BATERÍAS Y CARGADORES
- RECEPTORES TDT Y SATÉLITE
- ANTENAS TDT Y SATÉLITE CONEXIONES, CONECTORES, ...

Entre y compre en:

www.zuriagaelectronica.com

zuriaga@zuriaga.com

El Bardal

La Casica

la casa del
Tío Poldo

TRES CASAS RURALES A POCO MÁS DE UNA HORA DE VALENCIA

ENTRA Y RESERVA EN

www.layesa.com

LES DESEAN FELICES FALLAS 2020

8 POTENCIAR
EL COMERC DE
PROXIMITAT I LES
ENTITATS LOCALS

Ahora Alfa Idiomas es...

Cursos de inglés para niños, adolescentes y adultos.

Cursos de preparación exámenes Cambridge durante todo el año.

Viajes al extranjero en verano para adolescentes: Reino Unido, Irlanda y EEUU.

Summer camp en verano para niños de 6-13 años.

C/ Motilla del Palancar, 33, 46019 Valencia 961 33 66 58

CAMBRIDGE ENGLISH
Language Assessment
Authorized Platinum Centre

Isabel Ros · nº col.3108
Nuria Illana · nº col.3137

clínica dental
ORRIOLS

ODONTOPEDIATRÍA - IMPLANTES - PERIODONCIA - ORTODONCIA
ENDODONCIA - PROTESIS - ESTETICA DENTAL

PROMOCIÓN ESPECIAL PARA FALLEROS

C/ San Vicente de Paul, 15. · Valencia · Tlf: 96 366 83 28

PODOLOGÍA:

- UÑAS INCARNATAS
- QUIROPODIA (callosidades, durezas, uñas...)
- MICOSIS (tratamiento de hongos)
- VERRUGAS PLANTARES
- ORTESIS DE SILICONA A MEDIDA
- CIRUGIA AMBULATORIA
- PLANTILLAS ORTOPEDICAS
- PODOLOGIA DEPORTIVA
- ESPECIALISTAS EN CIRUGÍA DE LA UÑA

FISIOTERAPIA:

- CONTRACTURAS
- ESQUINCES
- TENDINITIS
- TRATAMIENTO DEL DOLOR
- TRATAMIENTO COMPLEMENTARIO OSTEOPOROSIS
- LESIONES DEL SISTEMA NERVIOSO
- EDEMAS
- ROTURAS FIBRILARES

C/ ALMAZORA Nº 68 - BAJO
T.L.F. 96 338 68 81

Clínica
FERES
PODOLOGÍA - FISIOTERAPIA

San Vicente de Paúl, 11

Administración:
C/ Marqués de Laconi, 7
46016 Borbotó (Valencia)
Tel. 963 637 349

La gallette

Horno - Pastelería - Cafetería

960 151 340

C/ San Vicente Paul nº16 - Valencia

8

**POTENCIAR
EL COMERC DE
PROXIMITAT I LES
ENTITATS LOCALS**

La Majada

QUESOS

Félix Pizcueta, 15 · 46004 Valencia · 963 545 028 · lamajada@lamajadaquesos.com · www.lamajadaquesos.com

8

POTENCIAR
EL COMERC DE
PROXIMITAT I LES
ENTITATS LOCALS

Activitats extraescolars
Teatre didàctic
Animacions infantils
Escoles d'estiu

INFO: 649 032 486
info@trajines.com

Artius
Inmobiliaria

| Asesores Inmobiliarios | Gestor Comercial

C/ Pintor Salvador Abril 18 bajo
46006 Valencia
T. 963 163 230

comercial@artiusinmobiliaria.com
www.artiusinmobiliaria.com

DIACAR

Creciendo contigo

sanchis | representaciones

8 POTENCIAR
EL COMERC DE
PROXIMITAT I LES
ENTITATS LOCALS

**MENSAJERÍA URGENTE CON MÁS DE 15 AÑOS DE EXPERIENCIA
EN EL SECTOR PORTUARIO
PRESUPUESTOS SIN COMPROMISO**

druida2001miguel@gmail.com

8 POTENCIAR
EL COMERÇ DE
PROXIMITAT I LES
ENTITATS LOCALS

Grupo Galera

ADMINISTRADORES DE FINCAS

Avda. del Cardenal Benlloch, 35 bj.

46021 (Valencia)

**¡Habitale Mestalla les
desea Felices Fallas!**

HABITALE®

LA INMOBILIARIA QUE RESPONDE

**ROCIO
GINER**
CENTRO DE DANCE & ARTES

ballem?

"A la ment cal apartar-la per a ballar,
és l'ànima la que ha d'expressar-se"

911 105 44 90
 info@rocioginer.com
 www.rocioginer.com

Dansa

- Flamenc
- Sevillanes
- Castanyoles
- Dansa oriental
- Contemporani
- Bollywood
- Dansa en família
- Balls de sala
- Ritmes latins
- Undy Hop
- Dansa clàssica
- Pre-dansa
- Break dance

Arts

- Guitarra
- Guitarra flamenca
- Calaix flamenec
- Canvi instrumental
- Canvi flamenec

Cos-Ment

- Yoga
- Pilates
- Chi kung
- Dansa terapèutica

*** "Comparteix un espai en el qual cuidar la teua salut,
expressar-te, aprendre, relacionar-te.... riure i ballar!"

CARNES MIGUEL

carnicería-charcutería selecta

Tel. 96 368 03 99

C/ Padre Viñas, nº 76 bajo
46019 VALENCIA

SEGURIDAD EN ALTURA
REHABILITACION

963 320 036 / 667 573 742

Mampares de bany

Plats de dutxa

Mobles de bany

Taulell

Parquet

Sanitaris

Finestres

Accesoris

Sumistre de tots els materials per
a la teua reforma....

Presupost sense compromís
Crida'ns.

Som transparents.

La qualitat es la nostra actitud.

JIRBA
HOGAR

Quality is an attitude.

www.jirba.com

609 580 709 · jirba.representaciones@gmail.com

8 POTENCIAR
EL COMERC DE
PROXIMITAT I LES
ENTITATS LOCALS

TAPAS Y BOCATAS

BAR TONI'S

Tel: 688 583 500

Carrer Reig Genoves 40 - 46019 Valencia

la olla
COMIDAS PARA LLEVAR

C/ Padre Viñas, 95 - bajo
Tel. 96 366 1849 - Movil: 655 834 104
46019 Valencia

Benito Herrera

www.benitoherrera.es

🏠 clariano, 8 y 10 bajos 46021 Valencia

☎ 96 362 29 27 - 96 393 07 01

🏠 Serreria 17 - 46022 Valencia

☎ 96 330 77 90 - 96 330 77 98

✉ flores@benitoherrera.es

Benito Herrera

FLORES, PLANTAS Y DECORACIÓN

eleofes
ILUMINACIONES

ANIA
CERTIFICADO

C/ Río Guadalestén, Par. 22/24
Polígono Industrial de Caudí, Apdo. Correo 21
30740 Caudí (Murcia) Tel. 968 690 692 / Fax 968 687 885
www.eleofes.com / info@eleofes.com

**Com sempre,
al costat de les falles.**

**Cooperem
amb les persones.**

caixapopular.es

